

నేరనుల విచారణ

అ. ప్రొ. పత్తి సోమదేవు లక్ష్మీ నగరమునందలి తనగృహమున గంగానీగు, లక్ష్మీన్, మాధులమానేశ్వరుడు, హిందీ రాజ్యదోహ కరపత్రములను (వాయులు, యు, సుదానపత్రములు కూర్మీ, ద్రావిడుమున ఎటుల అనుప్రేయబడినదియు, ఒక నిర్ణీతమైన కరపత్రములు పూజాచోట్ల అరికించబడుటకు ఎటుల 50, 75, 100 ప్రతులుకట్టబడి కట్టబడి వంపుటయు, తన వాఙ్మూలమున వివరించి యున్నాడు. 1918 సం. మార్చి నెల మొదటి తేదీ పూజాచోట్ల కరపత్రములను అరికించుటకు నిర్ణయించినటుల తెలుచున్నది. ఈ కరపత్రము

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.
రీర్, ఆచార్యకృషి, మదరాసు.

కాంగ్రెసురాయవారము

—0—

ఇంగ్లాండును జేరిన మహాజన సభాపక్షమున ప్రతి నిధులను బంతులకు ఒక లక్ష రూపాయలు కావలయుననియు అందులో ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు పదివేల రూపాయలు పంపవలసివనియును ఆఖరి భారత కభోవసంఘమువారు ఉత్తరము వ్రాసినది. దానిననుసరించి ఆసామ్య ఆంధ్రీయుండల ములో వనూలుచే ముటకు ఆంధ్రీ రాష్ట్ర సంఘమువారు 1919 సం. 2-వ ఫిబ్రవరి తారీఖున బెజవాడలో జరిగిన సభలో తీర్మానము గావించిరి. ఆసభలోనే డాక్టరు బి. కట్టాభిషేకరావు ముఖ్యగా రింగ్లాండునకు ప్రతినీధిగా బోవుటకు సంకల్పముగా నున్నారని స్పష్టపరచబడినది. వనూలుకు సామ్యుల కోరిక వారి క్యూమరు కమిటీయు నిచ్చుటకు తీర్మానించవచ్చు నని ఆచ్యుటి కభ్యులు తమయజ్ఞప్రాయమును తెలిపియున్నారు సామ్యుల నూలు చేయవలసివడను వై తీర్మానము ననుసరించి మన యాంధ్రవందలములందు గల వివిధ రాజకీయ సంఘములకు నుత్తరములనుపి సామ్యుల వనూలు చేయవలసివని కోరియుంటిని. ఎవరును బ్రతికొత్తరములు వ్రాసుకపోవుటచే భూకాద్యముగ మరల తేటలను వ్రాసిన యుంటిని. గుంటూరులో కాంగ్రెసు కమిటీవారు మాత్రము తన జిల్లామీద ఈ 1500 వనూలు చేసి యుచ్చుటకు తీర్మానించుకొనిరి. తక్కిన ప్రాంతముల నుండి క్రమక్రమము లేమియును రాలేదు. గుంటూరు జిల్లాలోను బెజవాడలోను ఇతరవరు వనూలు చేసిన మొత్తములు యందు క్రింద వివరించుచున్నాను. తామును ఇందుకు ఆంధ్రవనల మేల్కొల్పి సామ్యుల వనూలు చేయటకు ప్రయత్నించుచున్నందుకు మనకను అర్పించుచున్నాను.

గుంటూరు జిల్లా

నల్లది వెంకటాచలస్వామి గారు (గుంటూరు) 100-0-0, యాదాద్రి గంగవాడుకులు వాసుడు గారు (కాకతీ) 316-0-0, భూతి రాజువాడుకుంతరావు గారు (స్వర్న) 25-0-0, భూతి రాజు వెంకటాచలస్వామి గారు (స్వర్న) 25-0-0, తిరుమల వెట్టి రామస్వామి గారు, కటిక దినవారయ్య గారు, కరణం రాంకొట్టి గారు, యశ్వంతర కలసి యిచ్చిది (స్వర్న) 50-0-0; బ్రహ్మాదం లక్ష్మీరామరావు గారు (బాపట్ల) 25-0-0, చోరగుడి వెంకటాచలస్వామి గారు, కోన వెంకటాచలస్వామి గారు, వోల కేశవేశ్వర పంతులు గారు మొదలగు బాపట్లపల్లె ఇచ్చిది 15-0-0; రామరాజు చెంచురావు గారు (బాపట్ల) 10-0-0, ఆలూరి గోపాలరావు గారు (బాపట్ల) 5-0-0, తెలారి హైస్కూలు విద్యార్థులు 5-0-0.

కృష్ణా జిల్లా

నాను మధుమాదవరావు పంతులు గారు (బెజవాడ) 30-0-0, కాకా మూల్యవారాయణరావు గారు (బెజవాడ) 5-0-0, బెజవాడ కణవతి జగదాజు గారు (బెజవాడ) 50-0-0, ఆ. కాశ్యపాచల గారు (బెజవాడ) 30-0-0, ఆచ్యుతన్న వెంకటాచలస్వామి గారు (బెజవాడ) 25-0-0, వెలకతేటి దశరథరామయ్య పంతులు గారు (బెజవాడ) 25-0-0, వాడేపల్లి నరసింహాచల గారు బెజవాడ 30-0-0, కాకతీకలరావు పంతులు గారు (బెజవాడ) 15-0-0, మునూసు బ్రహ్మయ్యకాస్త్రి గారు (బెజవాడ) 15-0-0, దివరూ వాసుకుంతరావు పంతులు గారు (బెజవాడ) 15-0-0, మూరి వరసింహకాస్త్రి గారు (బెజవాడ) 15-0-0, సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు (బెజవాడ) 15-0-0, మూరి నందర రామకాస్త్రి గారు (బెజవాడ) 15-0-0, శివ వెంకటేశ్వరయ్య గారు (బెజవాడ) 10-0-0, వెద్దిభోట్ల వీరయ్య పంతులు గారు (బెజవాడ) 15-0-0, సింగరాజు ను బ్రాహ్మరావు పంతులు గారు (బెజవాడ) 10-0-0, మద్దానబ్రహ్మయ్య పంతులు - క (బెజవాడ) 10-0-0, మంచాళ వెంకటసుబ్బరావు పంతులు గారు (బెజవాడ) 10-0-0, యల్లం రాజు కాస్తూరు గారు (బెజవాడ) 10-0-0, బొడ్డపాటి వెంకటస్వామి గారు (బెజవాడ) 10-0-0.

భీమవరం

రాయసం వెంకటరాయయ్య గారు 5-0-0, గుండు వెంకటచలం గారు 5-0-0, అతోట వీరరావు - వు గారు 5-0-0, భోగరాజు గూడవరరావు గారు 3-0-0, నడవర్తి లక్ష్మీనారాయణ గారు 5-0-0, ఉప్పలూరి గోపాలకృష్ణమూర్తి గారు 2-0-0, ము. నుబ్బారాయణ గారు 5-0-0, భూవతిరాజు తిరుపతిరాజు గారు 5-0-0, సు. సోమేశ్వరరావు గారు 1-0-0.

పాలకొల్లు

అక్యం వెంకటాచలచంద్రారావు గారి ద్వారా వనూలైనది. సలాది వెంకన్న గారు ఈ 5, బోళ్ల తిరప్ప గారు ఈ 5, అక్యం వెంకటాచలచంద్రారావు గారు ఈ 5, బొండాడ వెంకటకర్తం గారు 2, నున్నా అప్పారావు గారు 2, గుడిమెట్ల దినరంగయ్య గారు 2. మొత్తము రూ 898-8-0.

18-5-19.

కొండ-వెంకటస్వామి.

II

రాయవారములను గూర్చి ఇటీవల వ్రాయబడిన వ్యాసములలో రెండు మూడు పార్లు వచ్చి యుండుటచేతను, నేను వైదికాంధ్రపత్రికలో "జాతీయవాదసభాపక్షమున నేను ప్రతినీధిగా వెళ్లరలెను ప్రజలయందు గల అభిలాషను గూర్చి వా యభిప్రాయమును వెంటనే తెలిపి ప్రజల సంకేతమును బావులు నని నమ్ముచున్నాను" అను సంపాదకీయములోని వాక్యమును బట్టియు, సంకల్పములను వెలుపుటకు స్త్రీలందీ వివరములను తెలియజేయుచున్నాను. 1918 వ సం. 8 వ ప్రార్థనమున మొట్టమొదట కృష్ణాత్రైతిక రాయవార విషయములో ఆంధ్రదేశమునందీ నీరుకు వెళ్లువారిలో నేను ఒకనినిగ నుండవలెననియు నందుకు నే నంగీకరించితిని నయు జనరీ మాసములో ప్రకటించెను. అప్పటిలో నా కరీరస్థితి చాల జబ్బుగ నుండెను. ఆవ్యాసము నా సమ్యక్ముఖోనే వ్రాయబడియుండెను. ఏమిట 1918 మార్చి మాసములో బీసెంటుయ్య గారు ఈ గాగ్రియును వచ్చి యున్నప్పుడు, గ్రామస్థులు రాయవారమునకు 8000 రూపాయలు నిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసియుండిరి. వాగ్దానముచేసిన సభయందే రెండువేల రూపాయలు విరాళములు అరగంట సేపటిలో ప్రవాహములు ఇయ్యవలసివచ్చిరి. అంతట నేను కొండావేంకటస్వామియ్యంతులుగారి వేరిట నా సమ్యక్ముఖుల దెలుపుట ఒకలేఖను వ్రాసి యుంటిని. ఆంధ్రీరాష్ట్రీయసంఘసభయందు గూడ నీవిషయము చర్చింపబడి, నన్ను ప్రతినీధులలో వెంకటాచల నియమించుటకును, వలయు సామ్యుల సమకూర్చుటకును తీర్మానము గా వింపబడినది. కలకత్తాలో నియమించబడిన యువసంఘముగూడ మనరాజధానినందీ పంపనకర్చుమించిన యార్ద్రలో నన్ను కనిగ నిరూపించెను. బొంబాయిలో జరిగిన ప్రత్యేకపు కాంగ్రెసు నందు అయిదుగురుసభ్యులు గల యొక యువసంఘము రాయవారములను నిర్ణయించుటకు నియమించబడినది. కాని ఈ యువసంఘము దిసెంబరు 20 వ తేదీ వరకు ఊరకుండి ఏమిట కొన్ని కేంద్రము ప్రయరించెను. ఆ సంఘముయొక్క వెక్కిరి సాచేకుడైన నియమితులపేర్లలో జేర్చబడునని కంత్రివార్త నిచ్చిరి. అంతట నేను పాస్ పోర్టుకు దరఖాస్తు పట్టితిని. కాని దిల్లీ కాంగ్రెసులో వ్యవహారములు కలకండు లై, వెంకటాచలయల పదమూడు గావింపబడి, వెంకట రాయవారము రద్దుగావింపబడినది. అప్పుడు తిరిగి రాయవారములను నిరూపించుటకు నొక యువసంఘము ఏర్పరుపబడినది. ఇందులో చెన్నరాజధాని ప్రతినిధులు నేలం విజయరాజువాచారి గారు మాత్రముండిరి. మన ఆంధ్రీయపక్షమున కమిటీలో నెవరును లేరు. దిల్లీకి నేను వెళ్లి యుండకపోవుటచే నచ్చటినివరములు సంపూర్ణముగను ప్రత్యక్షముగ తెలిసికొనింట్లును గ్రహించబాలక పోతిని. జనరీ మాసారంభమున బీసెంటుయ్య గారు స్వరాజ్య సమితికేతున, తానును, ఇంక 11 యు నీరుకు బోవుచునని యుత్సాహమునకు ఒకనిగ నుండువా యనియు నొకలేఖవ్రాసి, అందుకు బదులు కంత్రివార్తలను నియమించియు, అందుకు గాను నొక కంత్రివార్తకాకతము, దానిమీద అతికించి 12 అజాల చీట్లన్ను పంపియుండెను. ఇందులకు నాసమ్యక్ముఖుల దెలుపుట వెంటనే కంత్రివార్తనిచ్చితిని - కాని ఈకోజునిలకు అందుమీద తిరిగి యుత్తరము వచ్చియుండలేదు - ఎన్ని ఉత్తరములుచేసి వ్రాసినను జవాబైనను వచ్చియుండలేదు. ఇటీవల జరిగిన సంకల్పములను బట్టి వీనికి సమాధానము వనము గ్రహించబడితిమి. ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీని బొంబాయిలో జరిగిన స్వరాజ్యసమితి కాంగ్రెసు సభయందు బీసెంటును- బొంబాయివాడును పోట్లాడి, ఈమెను వారు వెసిడెంటుగ గాని, రాయవారిగ గాని నంగీకరింప తిరస్కరించిరి. అందుచేతనే ఈమె క్రొత్తసమితిని సృష్టించి, అందుములతన కనుకు పరిపూర్ణయభిమతులకు వారికో నీరు కేగినది. ఇది యిట్లుండ గరిమాసము బాబు లిపినచంద్రపాలుగారు ఈ గ్రామమునకు వచ్చి నపుడు, నీవేల కాంగ్రెసు రాయవారములో జేరవని నన్ను గగ, నాకు ఇప్పుడు కాని, అదివామధీనములోని కాంగ్రెసు గాదని చెప్పితిని. అంతట ఆయన, దిల్లీలోనియమించబడిన యువసంఘకార్యదర్శియగు కేల్కారుగారికి పూనాకు, నన్ను

మొదటివర్గములోనివారిలో జేర్చుకొనునని కంత్రివార్తనిచ్చిరి. ఏమిట పాల్ గారు కాక నాదకుండి, నన్ను ప్యాస్ పోర్టు తెచ్చుకొనమని కేల్కారుగారు గోరుచున్నా రనియు, తాను చేసిన ప్రజాకేల్కారుగారు కమిటీయెటుట వెట్టిరనియు కంత్రివార్తనిచ్చిరి. అంతట ఆనగా కరిమాసము 12 వ తేదీని ప్యాస్ పోర్టు కొలుకు తగిన యర్హముచేసితిని నన్ను నే నాకు పాస్ పోర్టు వచ్చింది - కాని కేల్కారుగారికి ఎన్ని కాలము వ్రాసినను వారినుండి బదులులేదు. కాక వీరు 28 వ తేదీని నీరుకు బోయిరి. తత్పూర్వమే నేను వారివేరు వ్రాసినది. ఇంతేకాక దివివచంద్రపాల్ గారే నీరుకు పోలేను. బహుశ, వెట్టిబట్టును గన్పించదు. కలకత్తాలో అందరును రాయవారమును గూర్చి ఉపేక్ష సేయుచున్నట్లు తెలియచున్నది. ఇంక మిగిలినది ఆఖరిభారతస్వరాజ్యసమితి. ఈ సమితి కియ్యబడిన 6 ప్రైమాటి సర్టిఫికేటులు బీసెంటుయ్య గారు - ఇండియా గరర్బు మెంటువారికిచ్చి వైదికవే మాసముగ గ్రహించబడిన జాతీయస్వరాజ్యసమితికి గాను 6 సర్టిఫికేటులు తెచ్చి కొని యుండినది మొత్తమునకు ఈకోజున పుత్రికలలో సి. పి. రాయస్వామయ్యగారు వ్రాసియున్నారు. నిజమెట్లున, ఆఖరిభారత స్వరాజ్యసమితి పక్షమున రాయవారములను బంతులుగాను రాయస్వామయ్యగారు ప్రైమాటి సర్టిఫికేటు కొలుకు సిద్ధముగ వెళ్లియున్నాను. వ్యవసాయము తెలియలేదు. ఏసమితి, ఏసంఘము పక్షమున బోయినను, బిల్లు ప్రయరింపబడిన ఏమిట నీరులోని మన ప్రతిభులు సమాజేమి. బా బా యులో మంటాళ్యుగారి రిపోర్టువైన ఎట్టి ఏక గ్రీవాభిప్రాయము నిచ్చియుండికో, ఆవిధమున నే ఏకగ్రీవముగ నొక కర్తవ్యమును నిరూపించెదరను నమ్మకము గలదు. కాంగ్రెసు రాయవారమునకు గూడ చేర మా యున్నా కంత్రిముందునని మాల్యగారే చెప్పియున్నారా! భేదమున కొట్లాచ్చి ఒప్పుకొనగూడనివారు ఏరే. అట్టివారే ఇట్టి స్వచ్ఛకు గలిగియున్నపుడు—ఏకాభిప్రాయము సాధ్యమగుటకు సంది యములేదు. ఏసంఘముపక్షమున వెళ్లిను పరమార్థే మొక్కటియే. కాని ఆఖరిభారతస్వరాజ్యసమితి ఏమి చేయునో ఇంకను తెలియబడును. వారుకూడ ఆంధ్రులను ఉపేక్షించినచో మనము మనజేతులలో నే యుండుము. వెళ్లవము వెళ్లకపోవడము ఏకోజు కాకోజు మాగుండుట అందరి కన్న నాకే యెక్కువ కష్టముగ నున్నది. ఏవనికి పూనుకొనుటకు గాని, ఏ కర్తవ్యమునైన నిర్ణయించుకొనుటకు గాని కడపటికి వారం కోజులు యట్లులు యింటి కైన వెళ్లుటకు గాని మీలేవండ నున్నది. నా చుట్టుకు నేను కాంగ్రెసు పక్షమున గాని, మోం యలో లీరు పక్షమునగాని వెళ్లుటకు సిద్ధముగ నున్నాను. పానుపోర్టు సిద్ధముగ నున్నది. ప్రైమాటి సర్టిఫికేటు మాత్రము కావలెను. అది రాయవారముల కిటుగుగాని కర్తవ్యము నియ్యదు. వ్యక్తిగ నీరు కేగియు ప్రయోజనము లేదు. ఆంధ్రదేశమునుండి ఎవరు వెళ్లరలెను ఇంకవరకు కాంగ్రెసు ఉపసంఘము వారు కనుగొనింట్లు కాన్పించదు. అయినను మన తీర్మానములు వారికి పంపబడి యుండుననియే నే నూహించెదను. కాంగ్రెసు పక్షమున ఇంకవరకు అయిదుగురే పోయి యున్నారు. కాబట్టి ఇది ఆంధ్రుల కరిమాసమున మనము కలంకు గూడలేమో!

బందరు 14-5-19.

భో. కట్టాభిషేకరామయ్య.

పునఃకృ:—రాయవారమునకు వలయు సామ్యులగుర్చి నేను ఆంధ్రదేశములో ఆరుకు వెద్దలకు వ్రాసితిని ఒకరు మాత్రము నూరురూపాయలు పంపినారు. అది నావద్ద నున్నది. మిగిలిన వారిలో నల్లుని బదులు వ్రాయలేదు.—భో. ప.

రాజధానివాపు నేరమున న్యాయమూర్తి లిస్టికోప్ప కమిషన్ గారు 16 తేదీని తీర్పును జెప్పిరి. నేరము స్వభావ మిక్కింద నిరూపించబడినది: అప్పురినరులలో నున్న జాతీయ బంతునుండి దొంగిలించబడినది తెలిసియు వీధిలోపడి యున్న గుడ్డ ఒక్కరు 18 ఏడ్లపూర్తి యముగల గయుకో నాను ఫకీర్ అనుబాబుడు తీసి తినెదన నుండుకో నెను. ఇది యుద్ధేక్షతో నుండుకోనబడినది వీనిమీద నేర మారోపించబడింది. నేరము నరీడు ఒప్పుకొనెను. హిందూదేశ క్షోభ్యుక్తి క్రింద ఈన క్షితు డాయును. ఇరినికి కొండా దెబ్బులక్షితు విధించుబ బాగుండెడిది కాని ఆయధికారము మాకులేదు. అందుచే కి నెలల కరివశితును నిధించితిమి. ఈ కిస్తిని అయ్యుత్తెనుగో నున్న జాతీయబంతు ప్రతినీధి కచ్చిచేయవలయు నని.

రౌలటు బిల్లులు తొలగింపబడవలెను

ఆంగ్ల ప్రముఖుల విముఖత

లోక మాన్యుని లేఖ

లండను, ఏప్రిల్ 24:—భారతదేశమున అల్లరులు, నత్యాంగీనామ, మున్నగు పనులవలన ఆంగ్లదేశమున గరివారము భారతదేశపు పనులకు కైపువలన వారాంతోకల దృష్టి ఆకర్షింపబడినది. సిడికోహు ప్రభులు ఈ కార్యములన్నియు భారతదేశము సంస్కరణములకు అడ్డుమని చూచుచున్నవనియు, ఆ సేతుహిమాచలవర్ణంకము కాంతిసాపీతి మగు కరకు ఆదేశమునకు సంస్కరణములు పునాదించి రాదనియు డెయిలీ గాఫింగు పత్రికలో ఆంధోళనము చేయుచుండెడిది. కాని డెయిలీ న్యూస్ మున్నగు పత్రికల సేకములు మాంటాగు పద్ధతులపైని సంస్కరణములను నొసంగవలెనని వాదించుచుండెడిది. ఈ సంస్కరణములను ఇంకను వృద్ధిచేయవలెనని కూడ కొన్ని ప్రతికలు నూచించుచున్నవి. దాక్షుడు ర ద రు ఫర్డు బర్నార్డు, హాటన్ గార్లు డైరీ న్యూస్, హార్లాడ్ ప్రతికలకు ప్రాసినితములు ఈరెడన తరగతిలోనివే. వీనిని క్రొత్త ప్రకటింపుచున్నారము. భారతస్థితిగతులను గూర్చి రాతలు లిల్లులను ఖండించుచు, రాబట్టు విలియమ్స్ రాబట్టు స్పిల్లీ, బార్నిలాన్సుల గార్లు డైరీ హార్లాడ్ ప్రతికకు సేదించినవలెనని లేఖల పంపియ్యవారు (వానినిగూడ నిండు ప్రకటింపుచున్నాము) కార్మిక ప్రముఖులు. నిరాయుధులై యున్న పంజాబు స్త్రీపురుషులపై బాంబులను విసరు తుకాకులను ప్రయోగించిన కార్యములకు ఖండించుచు, రాతలు కాసనమున రద్దుచేయవలెనని తనయు భారత దేశమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలెననియు వీరు తమదేశయులను హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ లేఖ లేఖరు పత్తువారికి ఉద్దేశించబడుటచే ఇది మిగుల ప్రాముఖ్యము కలిగించుచున్నది. గత వారమున హడ్డన్స్ పీట్లలో ఫిలిప్స్ సోడన్ గారి అధ్యక్షత క్రింద కార్మిక పక్షపు వార్షికోత్సవము జరిగినది. ఆసభయందు యుండియూ, ఈజెప్టు, అయిర్లాండుదేశములకు సంబంధించిన యొక శీర్షాను చేయబడినది. ఈ శీర్షానును గురించి మాట్లాడిన ప్రతికర్తయు భారతదేశపు ప్రస్తుతస్థితిగతులను గూర్చి తన విచారమును వెల్లడించుచుండెను. వీరిలో రామ్స్ మెగ్డోవార్డు, స్పీడ్ కన్ సలి మున్నగు భారతమిత్రుల సేవలు గలవు. బాతీ యంగ్ల సంఘసభవారు తమ ప్రకటనలను నాలుగు వేలమంది సభ్యులకు పంచివెట్టిరి. వీరిలో కొందరు ఈ విషయమును గూర్చి ప్రధానమంత్రికి లేఖితరూపమున తెలియజేసినది తెలియుచున్నది.....

రాల్డ్ కాసన నిర్మాణమున, విమానములనుండి ప్రజలపై బాంబులను విసరుటయు మున్నగు కార్యములు ఈదేశమున భారతదేశపరిపాలనము నెడల నిరంకుశాధికారులు అవలంబించువిధానమును గూర్చి దురభిప్రాయములను జనింపజేసినది. సిడికోహు ప్రభువు నుద్ద్యమము విజయము గాంచునకుటకు ఎంతమాత్రమును అనకాళములేదు. మాంటాగు సంస్కరణముల కంటే ఎక్కువగా మనము కోరినయెడల నివి కూడ లభింపవేమో అను భృభాభీతితో మనము వర్తించినయెడల మన ఆకాసా ఫల్యమునకు మనమే భంగము కలిగించుకొనినవార మగుదుము.

కార్మిక ప్రకటనము.

ప్రస్తుతపు భారతదేశస్థితిగతులను గూర్చి బాగుగా కాలోచింపవలసినదని ఈ క్రింద సంతకములు చేసిన మేము మాదేశీయులను కోరుచున్నాము. 21 వ్యవ కోటి మానవులకు కలిగియున్న ఆదేశము అల్ప సంఖ్యకులకు ఉద్యోగముల క్షయమును పాలితుచుచున్నది. ఈ యధికారుల ఆసామ్యమున కాంతిమంతులను, న్యాయము నెడల గౌరవము కలవారును అను ఆదేశయులు బహిరంగరద్దనమును ప్రారంభించుస్థితికి వచ్చియున్నారు.

నర్సియా, హాలెండు మున్నగు చిన్న వికోపితము దేశజాలలనే భారతీయులకూడ అట్టివాక్కులను, అట్టి భాష్యతను, అట్టి సమాచారము లిని కొలుచున్నారు. వీరికి ప్రత్యక్షముగా భారతీయుల వాక్యావ్యక్త్యమును వార్తాపత్రికా స్వాతంత్ర్యమును, ప్రజాసమావేశస్వాతంత్ర్యమును రూపుమాపు ఒక సంస్కరణకాసనమును భారతదేశనిరంకుశాధికారులు నిర్మించియున్నారు.

భారతీయులు నిరాయుధులు అయినను విమానములనుండి వారిపై బాంబులు వేయబడినవి. మరఫిరంగులు వారిపై కాల్చబడినవి.

ఈ స్థితిగతులన్నిటిని మనదేశములోని స్త్రీపురుషులెల్లరును గ్రహించిరిని నమ్మకాలము. ఇట్టినిరంకుశవిధానములు కేలకొలది! బ్రిటిషు స్త్రీపురుషులకు కరువులకును ఆసామ్యకరములకు పరిణమించునవికూడ వీరు గ్రహించిట్లుగోచుటలేదు.

కావున నిరాయుధులగు స్త్రీపురుషులకు బాంబులు మున్నగువానితో కాల్చువిషయమును ఖండించి ఈ అల్లనను విచారించి కన్నడ, ఆస్ట్రేలియా ఆఫ్రికా దేశములు ఆనుభవించువాక్కులకు 'కోట్లకొలది భారతీయులకు లభింపజేయునట్టి స్వపరిపాలనమును తక్షణమే ప్రవేశపెట్టవలెనని మేము ప్రారంభించిన ఉద్యమమున కేరి మాకు తోడ్పడవలసిన దని మిమ్ము నందరిని కోరుచున్నాము.

దస్కతులు.
రాబట్టు విలియమ్స్.
రాబట్టు స్పిల్లీ.
బార్నిలాన్సుల గార్లు.

* * * * *
భారత సమస్యపై ఆంగ్ల ప్రముఖుల అభిప్రాయము
డాక్టరు రదయర్డు గారి లేఖ

డాక్టరు రదయర్డు గారు "డైరీ న్యూస్" పత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నార:—ఇటీవల సంభవించిన విషయములకు విమర్శించుట మాత్రమే మెప్పున్నప్పుడు సంస్కరణ విధానము విజయవంతముగా నుండుటకు ఎట్టి అనకాళతయన కలదా అన ప్రశ్నను గూర్చి మనము యోచింపవలసి వచ్చును. నిర్బంధ కాసనము లేకపోయినను ఈ సంస్కరణములు వ్యాయస్కరమునకు భారతీయుభిప్రాయమును తృప్తిపరచకలవా అను విషయమును గూర్చి నాకు ప్రబలమగు సందేహము కలుదు కాని అది ఎట్లున్నను స్వాతంత్ర్యమునకై జరపబడిన సంగ్రామమునందు భారతదేశము చూపిన విభ్రాంతిస్వాతంత్ర్య గమును పోగొనిండుచు తోడనే రాతలు కాసనమును పుకే పెట్టికప్పుకు ఆదేశజాల మానవములలో బ్రిటిషు పురుషులు నాకు తమ వాగ్దానములను ఎన్నడైనా చెల్లించుటకు నడవేరిన తదన అనమానము అంకరించుట యందు ఆశ్చర్యమేమియున్నది?

ఈ దురభిప్రాయమును తొలగించుటకు ఆరవ్యవసరము ఈ కాసనమును తక్షణమే ఉపసంహరించి ఎట్టి ఆలస్యమును లేకయే సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట అత్యవసరము.

ఈ దాదేశమునకు దగ్ధాంపుభువున, దక్షిణా ఆఫ్రికా దేశమునకు సర్ హెనరీ కాంపు టెల్లె బానోవన్ గారును అనుకర్తించిన వికాలరాజనీతి సూత్రముల ననుసరించి ఈ సంస్కరణములు నిర్మింపబడునని ఆసంపదమృవా?

(దస్కతు)

రిఫారమ్ క్లబ్బు ఏప్రిల్ 22, బి. హెచ్. రెదయర్డు.

* * * * *
బర్నార్డు హాటన్ గారి లేఖ.

"డైరీ న్యూస్" పత్రికకు వారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఇటీవలి సంవత్సరములలోని భారతీయుభిప్రాయమును బాగుగా తెలిసినవారు ప్రస్తుతవిషాదస్థితిగతులకు రాల్డ్ క్లిఫ్ గారు తెలిపిన కారణములతో నేకీభవించకపోయి రాతలు కాసనముల వలన కలిగిన తీవ్రభావములకు ఎందు కిగిన ప్రాంతమును నిర్ణయించుట. వీరికి ఇట్టి భావము లేవన్నచో భారతదేశము కాంతి మంతులకు నే యుండెడిది. ఏది ఎట్లున్నను భారతదేశమున మరెయొక విధానము దేశముగా పునరుద్ధయమును మార్చదలంబుకొనని యెడల నాకు ఈ విషయమునకు సస్పెన్డెన్సర్యాచరణమునకు కడంగుట అవసరము.

రాతలు లిల్లు - తక్షణమే ఉపసంహరింపబడవలెను. కాని ఆంతమాత్రముననే మన న్యాయసద్భావముల యెడల భారతదేశమున విశ్వాసము జనింపజాలదు. ఇదివరకే అసమ్యక్త సన్స్కరణకాసనమును తక్షణమే మాంటాగు గారు పుకే పెట్టవలయును. ఇది విజయము గాంచుటకు రెండు విషయాలు

ము అవసరము. రాష్ట్రీయ సంఘలలోని ప్రజామిత్ర విషయములు ప్రభుత్వమునకును వలయు ప్రధానవిషయములను కలిగియుండవలెను. ముఖ్యవిషయములలో స్వపరిపాలనమును పొందియుంటిమని భారతీయులు గ్రహించునట్లు మనము కర్తవ్యములు.

మరియు భారత ప్రభుత్వమును సంస్కరింపజేయవలెనని విడిచి వేయరాదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునలేనే అవివాద సంస్కరింపబడవలెను. ఈ విషయమై భారతీయులు ఏకాభిప్రాయము కలిగియున్నారు.

ఏబిల్లు హామీ ప్రచుల్ 16. బర్నార్డు హాటన్ గారు.

* * * * *

వాలెసు గారి లేఖ.

వీరు డైరీ హార్లాడ్ ప్రతిక కిల్లు వ్రాయుచున్నారు. భారత కాసనమును రాతలు కాసనములకు మధ్య భాగమున వారును, భారత సంస్కరణ విషయమున, హిందూ దేశమున తిరుగ వాటు ఉన్నదని ప్రకటింపుచున్నారు.

మరఫిరంగులను, విమానములను బాంబులను గలిగియున్నవారికి ఎందుగా కర్రలను కట్టుకొనినవారి తిరుగ వాటు ఇదియ?

చాలకాలము క్రిందటనే భారతదేశ నిరంకుశాధికారులు సద్భావమును వ్యాయబుద్ధిని గోల్పోయి యుండిరి. యిప్పుడు వివేచనాశక్తివిగూడ వారు గోల్పోయియున్నారో తెలుచున్నది.

గ్లాస్ గోల్ వరగిన అల్లరులు, లండన్ గరములలోనూ రౌభాగమున జరిగిన అల్లరులు, "తిరుగ వాటు" అనిపేరు వద సేయుండలేదు. ఇందలి నిజస్థితి ఏమన: నిరంకుశాధికారులును వారి అనుచరులును యందుగా మాంటాగు బిల్లును రూపుమాపుటకు పుకొల్పించుచున్నారు. ఇదియే రాతలు కాసనోద్దేశమని కానించుచున్నది.

జర్మనీ-జర్మను ఆస్త్రియా

టెర్లిక, మే 12:—కయు (వేరీ వెస్సు ప్రతినిధి) రాంటునా ప్రభుత్వకు సంబంధించినట్లు, జర్మను - ఆస్త్రియాతో సంఘభావ మేర్పరచుట తనయొక్క ప్రధాన ఆశయమనియు, ఈ ఆశయమును నిర్వర్తించుటకు ప్రయత్నించుచు నెవననియు నుడివిసలుల న్యూస్ పేపర్స్ వార్తాపత్రిక తెల్పుచున్నది.

జర్మను ప్రజాస్వాతంత్ర్యవాదుల అభిప్రాయములు

టెర్లిక, మే 12:—ప్రభుత్వమునా రీ సంది ఒడంబడి కలను అంగీకరించిన యెడల, తన పత్తువారు ప్రభుత్వగర్వము నుండి విడిపోవునని ప్రజాస్వాతంత్ర్యవాదుల అభ్యుత్థానము, చేయరుపువు, మేమును గాబోచెప్పెను. సెంట్రీష్టుల అభ్యుత్థానము కూడ ఈరెడలి నవలంబించుటకే ఆలోచించుచున్నారు.

లైబ్ నెట్టు వాత్స.

టెల్లు, మే 15:—టెర్లికనుండి తంతి ఇట్లుకచ్చినది. లెబు నెట్టు కోలాలకన్సంబంధములు చేపొని కొంతయందని విచారించిరి. ఇందులో లెబ్ నెట్టు కైలు, ట్రూమకు రంజీ గార్లకు రెండేడ్లు క్షియ్య లెబ్ నెట్టు రిక్ట్యూను గారికి ఆగువారములు ఏకాంతి వాసకీయు విధించబడినది. తక్కిన ముద్దయము విడుదలజేయబడిరి.

జర్మనీలోని రుప్పాల్టే దీలు.

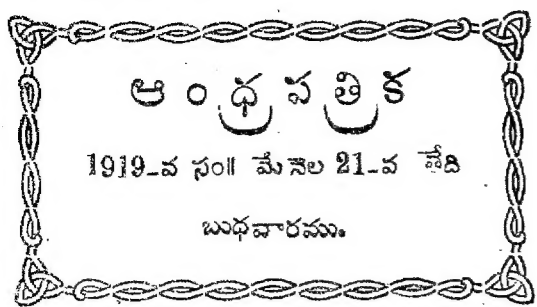
న్యూరిసు, మే 15:—ప్రస్తుతము జర్మనీలో నున్న రుప్పాల్టే దీలు నెట్టు స్వదేశీయుల కంపెనీయో అవిదమును విదేశీయులకుంతుల సంఘమువారు నే దాలోంచిరి. ట్రైబిల మారకములన నిట్లు చేయదకు నని వారు గ్రహించిరి.

టెల్లొ దచ్చి సంధి.

1899-వ సంవత్సపు టెల్లొ-వచ్చి సంధివరకులకు మాన్యుని ట్రెము నిర్మించబడిన సంఘమువారు 29-6 తేదీని సమావేశమయ్యెదరు. హాలెండు కోక ప్రతినిధిగాన గోయియ ఆహ్వాన మంపబడినది.

మాడ్రిడు కచ్చుములు

మాడ్రిడు, మే 15:—కొంగొరుండి స్పెయిను పంతులలో ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించిరి. జ దామ్యాను వారి నెడల గొట్టిరి. ఒక కచ్చులు, 6 నుగు ఉద్యోగిస్తులు, 23 జందర్మకు తీరగాక్తులైరి. అక్షేపములు గొప్పయములను పొందిరి. తదితరులకు చాలమందికి స్వయముగ గాయములు కలిగినవి.

జర్నలుల దుందుడుకుతనము

సంగ్రామములో విజయాలనెవరూ సామాన్యులకు కేవలము కొంతమంది సంతకములకు పరిమితమైనది. మిత్రులందరి వారు విధించిన సంతకములకు కేవలముగ లేవు. జర్నలుల సామాన్యత్రువులు గారు. యుద్ధనీతిని తెలుసుకొని, ప్రారబద్ధతల నవలంబించి ప్రపంచమునకంతటికిని కంటకము గలిగించిన, జర్నలుల సంతకములను జూచి, విభ్రాంతి గనుటకు విచిత్రముగ నున్నది. తామింతటి యపజయము గాంచినట్లు, వారికి క్రొత్తగ స్ఫూరించిన నుండవలయును. లేనియెడల, కంటకములను నభినయించి, సంతకములను మార్పుజేయించుట కిది యొక పన్నుగడయైనను గావలెను. యుద్ధవిరామపు వరతులన్నిటి కిని సమ్మతించి, కొంతవడి సావకాశము చిక్కిన పిమ్మట, సంతకముల గూర్చి జర్నలులు గగ్గోలు పెట్టుట వారిని జయమునకు తీయున్నది. రుష్యాదేశముపై జర్నలీ విధించిన సంతక నిబంధనల జూచిన, జర్నలులు విజయాలగుండల వారెటుల ప్రవర్తించియుండరో నులభముగ నూహించవచ్చును. జర్నలులు తుట్టుతుడకు సంతక కొడబడరనిగాని, తిరిగి యుద్ధసన్నద్ధులగుచురనిగాని, తలంచుటకు వీలులేదు. ఏ కారణముచేనైనను, సంగ్రామము తిరిగి జరుగునెడల, జర్నలుల వినాశ మంతటితో పూర్తియగును. మిత్రమండలి నైపుములు, నూతన జనసత్వములతో విరాజిల్లుచున్నది. సంఖ్యల బలిమి అత్యధికముగ నున్నది. శత్రుసైన్యబలము కృశించి, శత్రుదేశములు నిష్లవభూయిష్టములయి యున్నవి. తమ యసమర్థతను, జర్నలులు గ్రహించకపోలేదు. కాని, కాలయాపన వలనను, మంత్రాంగమువలనను, కొంతవడియైనను అనుకూలముగ సంతక నిబంధనలను నిలిపివేసిరి.

కొంటురాంటూగారు, క్లిమెంకోగారికి విన్నవముల నెంబడి విన్నవముల నంపుచున్నారు. ఇప్పటికిని, ప్రపంచసంగ్రామబాధ్యత సంగీకరించుటకు, ఏ రొడబడుటలేదు. తగిన పశ్చాత్తప్త హృదయము వీరికింకను గలుగలేదని, యిందుమూలమున నులభముగ నూహించవచ్చును. సంతక వ్రతముపై జర్నలీ సంతకము జేయుచో, అనేక కోట్లమంది జర్నలుల కిది మరణశిక్షగ నుండునని యొక అప్రేమ ఎట్టి యువకులను మైనను లాభకారిగా జాలదనియు, రాంటూగారు చెలిపిరి. సార్ జేసిన భాగము ప్రాచివారికి జెందవలయుననియు, ప్రజలనేకులు ప్రాచివారివారు గాన, జర్నలుల పరిపాలనము వీరికి నష్టకాండక మగుననియు, ఈ విషయమై ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనవలయుననియు సంతకవారు నిర్ణయించిరి. రాంటూగారిందుల కంగీకరించుటలేదు. సార్ జేసిన భాగము గనుట జేషముగ నున్నది. ప్రాచివారి గనులకు జర్నలులు కలిగించిన ప్రబల నష్టమునకు, సార్ జేసిన భాగమును నష్టము పూర్తియగువరకైనను, ప్రాచివారి యభిప్రాయమునంబున తప్పుదు. జర్నలు ప్రమాణుల యభిప్రాయములు, ప్రజలలో గూడ వ్యాపించి యుండుటయం బాశ్చర్యము

లేదు. జర్నలు స్థాంభికవాదులు, బర్లిను నగరమున సంతక వరతులను నిరసించుచు కోలాహలము గావించుచున్నారనియు, వీడ్మెను గారు సంతక వ్రతముపై సంతకము జెట్టుటకు వీలు లేదని తెలిపి రనియు, మిత్రమండలి వారిని యిచ్చనచ్చినట్లుల వీరు దూషించుచున్నారనియు, తంత్రినార్తలు చెలుపుచున్నవి. స్యతంత్రసాంభికవాదులు మాత్రము, సంతకవరతులు కఠిముగ నున్నవని చెలిపినను, సంతక సంగీకరింపక తప్పదని గ్రహించుచున్నారు. ఇంపీయల్ ఛాన్సలరుగ వీడ్మెనుగారు, క్రభుత్వమువారి దృష్టిలో సంతక యంగీకారము గాదని, జాతీయ సమావేశమున తెలుపగ, సభ్యులెల్లరును వీరి యభిప్రాయమును హర్షించిరి.

సంతకవరతులలో, ఉదయపక్షముల మధ్య ప్రసంగములు జరిగినపుడు, కొన్ని మార్పులుండక తప్పవు. ఆ మార్పులకు జర్నలు లంగీకరించితిరుదురు. మిత్రమండలి వారయినను, జర్నలులపై కసిదీప్తికొన తల పెట్టుట లేదు. ఇంతవరకును జర్నలీపై విధింపబడిన రాకపోకల నిరోధమును, మిత్రమండలివారు వెంటనే దీసివేయుట కంగీకరించుట వారి యుదారభావమును వెల్లడించుచున్నది. మిత్రమండలి వారి ముఖ్యోద్దేశము జర్నలుల వినాశము గాను. జర్నలులను తమదాష్ట్యమునకు చింతపడునట్లు, జేసి, పిమ్మట వారికి గూడ నానాజాతుల సమ్మేళనమునం దుచిత స్థానము నిచ్చుటయే మిత్రమండలివారి యుద్దేశము. ప్రపంచమండలి ముఖ్యజాతులకు ప్రాతినిధ్యము లేనిది, నానాజాతుల సమ్మేళనము ప్రపంచశాంతిని నెలకొల్పజాలదు. కాని సమదేశీపూరితులు గాని వారలకు సమ్మేళనమునందు స్థానమిచ్చుటచే, ముఖ్యోద్దేశము విఫలము గాకతప్పదు. జర్నలుల హృదయమునందు మార్పు గలిగినగాని, వారికి ప్రపంచసంఘమునందు స్థాన మిచ్చుట క్రమాదమగును అప్రియును ప్రతినిధులుగూడ పాఠము సగరమున బవేశించిరి జర్నలులు, వీలగునంతవరకు లాభము బొందుట కనేక మగుపన్నుగడల బన్నుచున్నను, తుడకు సంతకనిబంధనల కొడబడక తప్పదు. అత్యధా జరుగునేని, మార్పులు ఛాక్ సేనాని విజృంభించి మిత్రమండలి సైన్యమును జర్నలులపై నడపుట కాయత్తుడుగ నున్నందుల కెంతమాత్రము సందియముండదు. తిరిగి సముద్రముపై రాకపోకలను నిరోధించుటకు తగిన ప్రయత్నములను వెంటనే పూర్తిజేయుటకు, మిత్రమండలివారికి తగిన సామర్థ్యముండియేయున్నది.

జర్నలు సమస్య యిటులాండ, మిత్రమండలిలోనే ఆంతరంగిక సమస్య లనేకములు పరిష్కరింకబడవలసి యున్నవి. ఇటాలియను సమస్య కరిష్కారమునకు వేచియున్నది. ఇటాలియను ప్రతినిధులు సంతక సభకు తిరిగి అరుదెంచుట, వారి సుహృద్భావమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. కొరియాదేశము జపాను పరిపాలనము సంగీకరింపక క్రజాస్వామ్య రాజ్యముగ మారి, తన స్వాతంత్ర్యము సంగీకరింపవలె నని, సంతకవారిని గోరెనట్లు తెలియుచున్నది. చీనాసమస్య యొకను సంతకవారు కలవర పెట్టుచునే యున్నది. సంతకవారి నిర్ణయము చీనావారి నెంతమాత్రము సంతోషపెట్టలేదు. సంతకవారి నిర్ణయము, జపానువారికి విశేషలాభము గలిగించుచున్నదని, చీనావారి యభిప్రాయము. చీనాజపానులకు మనఃస్పర్ధలు పెరుగుట, ఆసియాఖండపు శాంతికి భంగకరము. వీరిలో బెరుగుచున్న మనఃస్పర్ధల పెంపొందనీయక, వెంటనే సమాధానము కుదుర్చుట, సంతకవారి కర్తవ్యము. సంతకవారి నిర్ణయము తమకు వ్యతిరేకముగ

నున్నను, అంతర్జాతీయ సమ్మేళనము చీనావారి కష్టములను ముమ్మందుతీర్చునని తమకు నమ్మకము న్నుటలు, చాన్సలరుగూడు, బ్రెస్లె ప్రభువుగారి యధ్యక్షతక్రింద లండనులో జరిగిన సభయందు వివరించిరి. అంతర్జాతీయ సమ్మేళనమునం దింతటి ప్రబలవిశ్వాసము గనుపటచున్న చీనాదేశ మానకు న్యాయ మొనర్చుట, సంతకవారి ధర్మమై యున్నది. అప్రయుద్ధముగూర్చి క్రజ లంత శ్రద్ధ వహించుట లేదు. ఆధునిక యుద్ధతంత్రమునకు అప్రను లెంతమాత్రము పరికరాలని తేట తెల్లమయినది. ఇదివరకే వీరు కాల్ బేరమానకు వచ్చిరి. కొలది దినములలో నీ యుద్ధ మంతరించుటకు సందియము లేదు. బాల్బివిక్కుల వ్యవహార మొకటి యొకను క్లిష్టభూమివలముగ నున్నది. కాని బాల్బివిక్కుల ప్రాబల్యము రుష్యాలో తగ్గి పోవుచున్నదని వార్తలు తేలుచుచున్నవి. పెట్రగ్రేకుపై, ఫిన్నిషుపై సైన్యములు విజృంభించుచున్నవి. బాల్బివిక్కు లా ప్రధానపట్టణమును విడిచిపోవుచున్నా రని తెలియుచున్నది. పరిశీతుల బట్టి చూచిన, బాల్బివిక్కుల ప్రాధవ్యము త్వరలో నడుగంటుననియు, రుష్యులు తమ పూర్వపు స్థితిని త్వరలో కోల్పోన గలుగుదు రనియు, విశ్వసించవచ్చును. విషమస్థితి తొలగిపోయి, ప్రపంచశాంతి త్వరలో నెలకొనుగాక!

భారతదేశవ్యవహారములు :
పార్లమెంటులో చర్చ

రేపటిదినము, ఇంగ్లీషును బడ్జెట్టుపై కామన్సులలో చర్చ జరుగును. సంగ్రామారంభము నుండియు, ఇండియను బడ్జెట్టు కామన్సులలో చర్చింపబడుట లేదు. ఆకారణముచేతనే, భారతదేశపు వ్యవహారములు, పార్లమెంటుసభ్యుల మనోవిధిని జొచ్చుట లేదు. అంగదేశీయుల దృక్పథ మిపుడు మారింది. ప్రపంచసంగ్రామము రీనుగారి వంటి సాంప్రదాయవాదులలో గూడ మార్పు గలిగించినది. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనా ప్రధానము తప్పని సరియని, అన్ని పక్షముల వారును ఇప్పుడంగీకరించుచున్నారు. స్వపరిపాలనా ప్రధానము ప్రజల నొకవంక నుత్సాహపూరితుల గావించ, నిర్బంధశాసనములు జేశములో నా శాభంగము వ్యాపింపజేసింది. పంజాబు మిలిటరీ అధికారులు న్యాయవాదులను సయితము రాష్ట్రమునకు రానియ్యకుండుట, అలజడికి కారణ మగుచున్నది. సంస్కరణముల వాగ్దానము దేశమున గలిగించిన సఖ్యభావమును, రౌలతు శాసనము తరువాతి సంఘటనములను తగ్గించుచున్నవి. సంస్కరణముల ప్రవేశమునకు ముందర, నిష్పంధవిధాన ప్రవేశమున కవకాశము లేదు. దేశమునందు నిర్బంధము అవసరమగుచో, క్రజాప్రభుత్వములే వాటిని ప్రవేశ పెట్టవచ్చును. దండనపద్ధతి యొకవంకను, సమాధానము వేరొకవంకను, ఏకకాలమునందే కొనసాగజాలవు. అధికారులు తమ విధానము నీ సమయమున పూర్తిగ మార్చవలసి యున్నది. రేపటిదినము బడ్జెట్టు చర్చింపబడునపుడు, హిందూదేశవ్యవహారముల గూడ చర్చించుటకు వీలుండునని, బోన్సెగారు కామన్సులలో జెప్పిరి. హిందూదేశ వ్యవహారములను పార్లమెంటు సభ వారు పూర్తిగ చర్చింపవలెను. ఇంతవరకును, పార్లమెంటు సభవారి కీసమస్యగూర్చి చర్చించుట కెక్కడును అవకాశము చిక్కలేదు. ఇప్పుడు దొరకిన ప్రథమావకాశమును, పార్లమెంటుసభ్యులు పయోగించి, హిందూదేశ శ్రేయమును కాపాడ

వలెను. పార్థమేంటులో, లేదని పక్షమువారు, హిందూదేశాధిపత్యములపై సానుభూతి జూపి యున్నారు. చాలతమ శాసనము గూర్చి దృఢముగ నసమ్మతి గనుపరచుచుండిరి. వారిపక్షమున ప్రచురింపబడు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక, భారతీయుల వాంఛలకు సానుభూతి జూపుచున్నది. వీరు గాక లిబరల్ పక్షమువారు గూడ సానుభూతి గనుపరచుచున్నారు. వీరందఱును తమ సానుభూతిని కార్యరూపమున జూపవలసిన సమయ మిప్పు డగుచున్నది. న్యాయధర్మ రక్షణమునకై నయినవత్సరములు తమస్వస్వమును భారసాసన ఆంగ్లదేశపు గౌరవమును నిలువజేయుట, వీరిసామ్యములలో నున్నది. కామన్సు సభవారు ప్రస్తుత స్థితి నేర్పడిన పక్షమున వీరిని చూచి యని, హిందూదేశ మెదురుజూతునని. కామన్సు సభ స్వాతంత్ర్యమునకు ఘట్టిల్లు. స్వేచ్ఛాభిప్రాయప్రకటనమునకు కామన్సుసభ పేరెన్నిక గాంచింది. తిలకు మొదలగు వారి సాయము వలన ఆంగ్ల ప్రముఖులకు విజము కొంతవరకైనను దెలిసియుండవచ్చును. నిర్బంధశాసనముల విషయమై, అతివాదమితవాద భేదములు లేక దేశీయులలో నన్ని పక్షముల వారును సేకాభిప్రాయము నెటుల దెలిపిరో, యీ సరికి కామన్సు సభ్యులు గ్రహించి యుండవచ్చును. హిందూదేశాభిప్రాయము దెలిసిన పిమ్మట, న్యాయము సమకూర్చు బాధ్యత కామన్సుసభపై పడియున్నది. హిందూదేశము నావరించి యున్న విషయకరిత్రులలో, కామన్సు సభ్యులయినను ఉదారభావము జూపి లేని భారతీయులలో ప్రబలిన యాశాభంగము కొంతవడి దగ్గును. వారు గూడ, తమ విధుక్తమును నెరవేర్చి, యుపేతాభావము జూపిలేని, భారతీయులు మిగుల కఠిన్మిత్రులు. కామన్సు సభవారు, తమ పూర్వప్రాంతవాదముల నీ సమయమున విడనాడకుండుదురాక!

మాంటుషర్డు విధానము : రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాభిప్రాయములు

సంస్కరణ విధానముపై, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ప్రతికూలాభిప్రాయ మొసగె ననియు, ప్రజలకు స్వపరిపాలనా బాధ్యతల నొసగుటకు నిరాకరించె ననియు, యిప్పు డెల్లరకు దెలిసిన విషయమే. వీటిని చేయుతగ గైకొని, సిడెహాము పక్షమువారు సంస్కరణములను విఫలపరచుటకు భగిరథప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. ఈ యభిప్రాయము లెప్పుడు వెలువడునాయని, వీ రాతురములో నిరీక్షించుచున్నారు. సిడెహాము ప్రభువుగారు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాభిప్రాయము లింకెప్పుడు ప్రచురింపబడునని, ప్రభువుల సభలో ప్రశ్నించిరి. వీలు ప్రభు విందుకు జవాబిచ్చుచు, రాజప్రతినిధిగారంపిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాభిప్రాయము లొకవారముదినములలో ప్రచురింపబడునని, తెలిపిరి. ఈ జవాబు సిడెహాముగారికి సంతోషము గలిగించియుండవచ్చును. తమ యుద్యమమును కొనసాగించుటకు మంచియవకాశము చిక్కెనని, వీరు మురియుచుండవచ్చును. కాని, యిట్టి ప్రయత్నములు, సామ్రాజ్య శ్రేయమున కెంతటి సప్తము గలిగించునో, భారతీయులలో నెట్టి యశాంతిని గలిగించునో, వీరు గ్రహింపజాలకున్నారు. ఆంగ్లదేశ రాజనీతిజ్ఞులు, దూర మాలోచించి, సిడెహాము వర్గమువారి హితభావనలకు తెవియొగ్గక, ప్రజాశయములను సంతృప్తిపరచుచో, ఆంగ్ల హిందూదేశములకు గల ప్రేమసాశమును బలపరుపగలుగుదురు.

సింహాళము : సంస్కరణములు

సింహాళదీప్తవాసులు, భారతీయులతో బాటు స్వపరిపాలనా విధానమును గోరుచున్నారు. భారతదేశ సంస్కరణములతో బాటు, సింహాళదీప్తమునకు గూడ సంస్కరణముల నిచ్చుట భావ్యముగ నుండును. గవర్నరుగారి యభిప్రాయ మీ విషయమై చిరకాలముక్రిందటనే గోర బడెను. వా రేకారణముచేతనో, యంతవరకును తమయభిప్రాయమును మిల్చరు ప్రభువుగారి కంపలేదట. గవర్నరుగారింతటి యాలస్యమునకు పాల్పడుట కేమికారణమో దోచకున్నది. సింహాళదీప్తములో రాజ్యాంగసంస్కరణవాంఛ ప్రబల్యముగాంచుచున్నది. ప్రజలు తమ కోర్కెలను స్పష్టముగ తెలిపియుండిరి. అట్టి స్థితిలో, వారి కోర్కెలు త్వరలో సఫలముగాకుండ గవర్నరుగారు కాలయాపనజేయుట న్యాయముగాదు. ప్రజాశయములకు చేయుత నొసగుటకు, వాణికిగల విముఖతయే, యింతటి యాలస్యమునకు కారణమైయుండనోవు. ఒకవంక విరిపుసమస్యయు, వేరొకవంక హిందూదేశ సమస్యయు త్వరలో పరిష్కారము గానుండ, సింహాళరాజ్యాంగసమస్యను నిలిపియుంచినకొలదియు, నాదీప్తవాసులలో నసంతృప్తి ప్రబలముగను నిశ్చయము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు త్వరలో కదలిక జూపి, సింహాళదీప్తపు గవర్నరుగారిని సంస్కరణ నివేదికను త్వరలో బంపునటుల యాజ్ఞాపించుట శ్రేయస్కరము.

తిరువాన్కూరు మంత్రివది

తిరువాన్కూరు సంస్థానమునకు, కొంత కాలము క్రిందట, ఆంగ్ల లోకరు మంత్రివదిని సమర్థతతో నిర్వహించిరిని, తిరువాన్కూరు స్టేటు మాన్యుయల్లో గాననగును. కీ రీతేషు లగు డి. బి. వి. నాగమయ్యగారు, దివాను వదలిని భాయముగ వహించుకున్నను, వారి శక్తిసామర్థ్యము లా సంస్థానమునందు నేటికిని కొనియాడబడుచున్నది. వీరాంగ్ధులు. క్రస్తుత దివానుగారగు డి. బి. కృష్ణనాయరు గారు తమ యుద్యోగము నుండి త్వరలో వెడలిపోదురనియు, వారికి బదులు కలెక్టరు వదలియుండున్న టి. రాఘవయ్యగారు మంత్రిసాసనము నాక్రమింతురనియు, అసోసియేటెడు ప్రెస్సు వార్త దెలుపుచున్నది. రాఘవయ్యగారు ఆంగ్ధులు. సామర్థ్యాతిశయాలని పేరెన్నిక గాంచినవారు. వీరు తిరువాన్కూరు సంస్థాన దివాను వదలిని సమర్థతతో నిర్వహించి, ఆంగ్ధుల గౌరవమును నిలువజేస్తారని విశ్వసించెదము. వీరి నూతన నియామకము, ఆంగ్ధులకు సంతసము గలిగించక మానదు.

మాతననేనాధీపతి

హిందూదేశమున సేనాధిపతిగ నున్న సర్ ఛార్లెసు మన్రోగారి యుద్యోగానంతరము, సర్ డగ్లసు హేగుగారు రా వదలి నాక్రమింతురని, లండను ట్రెయ్యువరీకకు తెలియవచ్చెను. సర్ డగ్లసు హేగుగారు ప్రాన్సురంగమునందు జర్మనుల నోడించుటకై సరిపిన కృషి మరువదగినది గాను. ఫ్రెంచి సేనాని సేనానాయకత్వమును వదలిన నాటినుండియు సర్ డగ్లసు హేగుగారు శత్రువుల పూర్వాముల నన్నిటిని జయప్రదముగ భేదించుచుండెను. ఆంత్వ విజయము గలుగునపుడు, మార్షల్ ఛాక్సుగారిలో, హేగుగారు ప్రశంసార్హముగ తోడ్పడిరి. అట్టి వారికి హిందూదేశ సైన్యాధిపత్య మిచ్చుట, మిగుల సమంజసముగ నుండు ననుటకు నందియము లేదు.

చాలతుపట్టము

దీనివిషయమై తిలకుగారును, లేబరుపక్షము వారును మరికొంద రాంగ్ల ప్రముఖులును ఒసగిన యభిప్రాయములను వేరొకచో ప్రచురించుచున్నాము. వాయువిమానములనుండి బాంబుల విసర వద్దటి ఆంగ్ల దేశీయులకు రోత గలిగించె నని, వీటి వలన స్పష్టపడగలదు. ఆంగ్లదేశమున కదలిక గలుగుట, హిందూదేశ శ్రేయమునకు తోడ్పడునని విశ్వసించెదము.

తిలకునిధి

ఈనిధి యంతవరకును 1,25,000 రూప్యములయిన దని, మహారాటా ప్రతీకవలన తెలిసికొనుటకు సంతసించుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

లోకలుభంధు కోమ. — గత మార్చి నెలలో జరిగిన శాసనసభయందు నేనుబడిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బండ్రేఖాటిల కంట్రాక్టును బిరుగు దిశావీక్షింప జిల్లా శాంకింగు యూనియనులలో నుండవలసినదని జిల్లా బోర్డును ఆధ్వర్యమున దెలుపుట ఆదేశమని ప్రభుత్వమువారు నుడిచి యుండిరి. ఈవిషయమున గురించి వీరు మరల పూర్తిగ నాలోచించి, దిశావీక్షి కోఆపరేటివు సొసైటీలు శాంకింగు లలోగాని పార్టీనికే యిట్లు శాంకింగులలోగాని దిశావీక్షిలు చేయవలె ననియు ఇందులకు కోఆపరేటివు సంఘముల రిజిస్ట్రేషను అనుమతిని పొందవలెననియు తీర్మానించిరి. తదన గురుముగా లోకలు భంధు బోర్డులోని 61-821 నియమములను మార్చుటయనని తెలిపియుండిరి.

శ్రీభగవతత్వ బోధిని సభ:— ఈ సభ వారి ఆదరణక్రింద శ్రీమత్ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారి కలఁ శ్రీవాల్మీకి రామాయణ కాలక్షేపములు శిశు భాగములకు ప్రతి శుక్రవారము సాయంత్రం 6 గంటలకును, శ్రీతి కనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకును, శ్రీతి ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకును, శ్రీరాధాకృష్ణవద్దిత 80 శాసనాధ్యక్షములకు ప్రతిదిన ముదయమునకు సామకారుడేబ హిందూ థియాలజికలు భవనమున జరుగునటులు యేర్పాటు చేయబడియున్నది. శ్రీవాల్మీకి రామాయణ కాలక్షేపములలోని మొదటి దిన 'రావణాది జననము' యీ నెల 23-న తేది శుక్రవారము సాయంత్రము 6 గంటలకును, రెండవదను కొల్యాది వివాహము 24-న తేది శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకును, మూడవదను 'శ్రీరామ జననము' 25-న తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకును జరుగ గలదు. 26-న తేది ఆదివారము మొదలు కొని ప్రతిదినము ఉదయము 8 గంటలకు గీతోపద్యములు జరుగుచుండును.

అగ్నిప్రమాదము:

కోడ్లూరు మదరాసు బ్యాంకు భవనమునకు ప్రత్యేకము మెథాడిన్లు మదరాసు శాఖ నిర్మితి ఉదయమున నిప్పుంటుకొని కాలిపోయినది. సోదరము సాయంకాలమున అగ్నిను మాములప్రకారము మానుబడినది. కాల్చి పొగరాముడ అచ్చటనే యుండెను. మరునాడు ఉదయమున బాంబులగుర గంటలకు పొగవచ్చుచుండుట ఆపివేర వదలెను. కొన్నినిమిషములలో మంటలకనబడి కొంతసేయియైననాత నివి భవన మంతటను వ్యాపించినది. మైదు యింజను త్వరలోనే రప్పించబడెను. పోలీసు కమిషనురు గాయపడె అచ్చటికివచ్చి, కొంతసేపటికి నిప్పు ఆర్పివేయజేసెను. అప్పుడుకేమున మంటలు ఈ భవనముయొక్క ఉత్తరదిశకు వ్యాపింపలేదు. అగ్నిను, స్టోరు, దిపార్డు మొట్టలు యిచ్చుగునని సంపూర్ణముగా మరకు రావలసియియినది. కొన్ని కిలోమీటరులు తగులబడిపోయినట్లు తోచుచున్నది. నష్టము 50000 రూ. ముందస్తు చేదుబడింది. ఈభవనము యొక్క మాత్ర చేయబడినట్లు తెలియచున్నది. ఈభవనమున నిప్పుంటుకొనుటకు కారణము తెలియలేదు. కాని విద్యుచ్ఛక్తిగల రాపిడిలన ఈ ప్రమాదము జరగిందని తలచుచున్నారు. నిన్నటిరాత్రి 8 గంటలకు మరల నిప్పురగులుచుండుట కానకల్పింపనిది. కాని మైదుయింజను రప్పించబడుటకు పూర్వము నిప్పు అరిపోయినది.

సంధి మహాసభ విశేషములు.

రాంట్లా గారి నోటులు

జర్నలు అసంతృప్తి

రాంట్లా గారి అభిప్రాయములు.

కొడవ హాస, మే 18:— బెల్లెను తండ్రివార:—
 పెన్సిల్వేనియా ప్రభుత్వ సంధివరకు లిప్సెనున్న రీతివంగింపబడ
 కరవు. ఆమరకుల నిర్వహించుటకష్టము గావున వాటివంగి
 రించును సంధియు చేయబడు వీలుకాదు. సంధియు వీలయి
 నట్లు స్థితిగతులను కొంచెము నయము చేయబడు జర్నలు
 ప్రతినిధులు ప్రయత్నించెదరు. ఇందులకందలుతోడ దేదరిని
 తన ఆశయము. రాంట్లా గారి యుద్ధవ్యాసము సందలుఅర్హము
 లో వినిరి. రాంట్లా గారు తమ యుద్ధవ్యాసమున నిట్లు చెప్పిరి.
 వివిధ రాష్ట్రముల మాన్యున గూర్చి వ్యయంగింప నూత్రము
 సంగీరింపవచ్చును గాని సాయచేసిన తాత్కాలికముగ నైన
 నితరుల కీయ వల యొనను ఏర్పాటుయము లాగులేదు. వారి
 యందున్న వారందఱును జర్నలనుండి విడ
 బరచుట కంతమాత్రమును వీలులేదు. 15 సంవత్స
 రములైన యొక తగినంత బంగారము నిచ్చినగాని సాయచేసిన
 తులుబడవను ఏర్పాటులొనలేదు. అంతధనమును సమకూర్చు
 ట చాలకష్టము. నష్ట ప్రభుత్వమును సంఘము వారిక
 తేక జర్నలకి తగినంత బంగారమును దానినిదుల కువయో
 గించుట కంగీరింపదు. ఫ్రాన్సుగలను తగులబెట్టి సంఘ
 లకు కొంత నష్టపరిహారము నిచ్చుకొనక తీరదని ప్రతినిధు
 లెలుగుదురు. చెడిపోయిన గని ప్రతేకములు మంచి
 స్థితిగతులను సంతకరకును సాయచేసినందు నేలబొగ్గు నుం
 వలయునను ఏర్పాటుచేసిన బాగుండనని సంధిప్రతినిధులు
 నూచించిరి. కాంటన్సుకు బెల్లియమున కిచ్చి చేయవలయునను
 మాట బాగులేదనియు, అచటిప్రజలు జర్నలుకారని ఎర్వకును
 చెప్పవేరనియు ప్రజాభిప్రాయము గైకొనబడు మూచన
 బాగులేదనియు సంధిప్రతినిధులు నూచించిరి.

మరికొన్ని నోట్లు.

వ్యాధిను, మే 14:— రాంట్లా గారు క్లెమెంట్ గారి
 మరణము చీట్లుచెప్పిరి. మొదటిదానియందు నిట్లు తెలుపబడెను.
 రాష్ట్రములను ఏర్పాటు విల్యున గారి మార్గములకు కృతి
 లేకముగ నున్నది. అందు సాయచేసిన, మార్చి నెట్టి, ల్యూవెన,
 మాల్మేడీ ఏర్పాటులేమియు బాగులేవు ఇందుకుగూర్చి కొంత
 మాట్లాడవలసియున్నది. రెండవనోటు నగలప్రత్యామ్నాయము
 లను గూర్చి వ్రాయబడెను. నష్టపరిహారము కొంతకరకు
 చెల్లియకమును జర్నల యంగీరింపదు. యధునకు తామే
 బంధులని అంగీరింపబడవలసి తామి నష్టప్రభుత్వమును
 ముల నీయనంగీరింపలేదు. తాము బాధ్యులని ఒప్పుకొన
 కుండుట వలననే అంగీరించుచున్నాడు.

రాష్ట్రీయ సమన్వయము.

బెల్లెను, మే 14:— కాంటన్ రాంట్లా గారు క్లెమెంట్ గారి
 కందిచ్చిన నోట్లలో నొక దానియందున్నది. రాష్ట్రీయ ప్ర
 ముఖముల కలక నుంచి ఘనంతములగు ప్రదేశముల నేకము
 గోల్పోవలసినవచ్చును. కాయధాన్యములు ఉరలగడ్డలు వీటిలో
 నూటికి 21వంతుల చొప్పున నష్టము కలుపును. రాక్షసిబొగ్గు
 లో మూడవంతుల నష్టము కలుపును. ఇతరులలో ముప్పాతిక
 పాళ్లు నష్టము కలుపును. సత్తుగో మూడింట నైవకంతుల నష్ట
 ము కలుపును. ఇందులకు, కలసదేశములకు గోల్పోవుటవలన
 ను, వర్తకనాకల నిచ్చి చేయవలసినను, కలయునన్ని ముతుక
 వదార్థములకు తెచ్చుకొనటకు క్లితేతనండుటవలనను, అర్థిక
 ఖాతామీర్పడి పరిశ్రమలు చాలకరకు చెడిపోవును. ఆసయము
 ముననే ఆహారవదార్థముల దిగుమతులు చాల విశేషముగ
 పెరిగిపోవును. నొకటిమీటరు కరకుమీటరు ఆధారపడి జీవ
 యాత్ర గడపుచున్న లక్షలకొలది ప్రజలకు పనికి గాని ఆహార
 మునుగాని జర్మకు ప్రభుత్వము వారు నష్టము చేయ
 జాలరుండురు. అందువలన వనేకమంది జర్నలు
 విదేశములకు బోవలసినవచ్చును. కాని బలవంతరజేతము లనే
 కము జర్నలులరాకకు బహిష్కరించుట వలన అదియు పాస
 గనేకము. అందులకు సంధిప్రతినిధుల సంగీకము చేయబడు
 ననేక లక్షలయందీ జర్నలుల వివాదమునకు నున్నతించుట
 యని గ్రహింపవలయును. ఇదికరకుచేసిన మాట్లాడినవల జర్నలు

లందఱి ఆలోచ్యనీతి చెడినది. ఇట్లు లక్షలకొలది ప్రజలు తం
 దోపదములుగ చావనంకురి ఖైదునివారకవచ్చియుండు
 లను ఎంతమాత్రమును ప్రయోజన ముండదు.

సంధికి వ్యతిరేకముగ యుత్పించుట

బెల్లెను, మే 14:— నిన్న సాయంత్రములకు మెటా
 ట్రీనావల్సెను ప్రయత్నములవలన అనేకమంది జర్నలు ప్రజలు
 కొయినిన్ను ప్లాట్టేర్డ సమావేశమైరి. నాలుగు వేదకలనండి
 ఉపవ్యాసము లొనగబడినవి. దెబ్బాటి ఫిక్సరు గారు రెయిచి
 ప్లానుసభలో మాట్లాడుచు, రోమనులు కార్తేజీనే విధించిన
 మరకులకంటె నీవరుకులేవ్వదు. ప్రారముగను అవమానకర
 ముగను ఉన్న కురిరి. పిదప వాజనమునూచుము (బేడెను
 బర్తుభాను ద్వారా విల్లెల్ము ప్లాన్ నీ కేగి ఆచట
 హోటలు అడ్డము నుంగినిలదిరి. మిత్రమండలి సంధి
 కర్మములచటనే విడదీయండిరి. అచట నిరువురు ప్రజల నా
 ప్రతినిధులు జేయును మిత్రమండలి ప్రతినిధుల నీవలకు గొని
 వచ్చి గట్టిగ కొట్టవల యని చెప్పిరి. జలలా హోటలు నెది
 రింప క్రయల్పించగా పోలీసువారును నై నిరువురు వారి నివా
 రించిరి. పిమ్మట వారు ఇంపీరియు ఫ్యాటెరి కేగిరి. అచట
 హౌస్ స్పెయిడ్లూ గూర్చి కిటికీలో నుండి వారికొ
 యుపవ్యాసము నొసగిరి. సంధి సంగీరించుచు సంతకము
 చేయుట పాసగవేరదు. తాను చేయవేరని కార్యములను
 చేసినదని చెప్పుకొట్టి దగాకొరు లేవకను ప్రస్తుత ప్రభుత్వ
 వర్తమానలేదు. మనకు కొట్టెము ముతక వదార్థములను ఆన
 కర్మములు. మన మితరుల కీయవలయు నష్టప్రత్యామ్నాయముల
 నిచ్చుటకు తగినన్ని పరిశ్రమలు సెనవించ నవకాక మియ
 వలయును.

బెల్లెను మూక.

సాయంత్రములకు వేళకు మరిముక గుంపు బయలు
 పడెను. హౌస్ లోనువారి సభ ప్రారంభమైనదే ప్రజలు
 వాల్చి ఆమ్ రెయికు మొదలుగాగల గీతములను బాడుచు
 డొరగొంతును మొదలిడిరి. అడ్డమునకేగివారు, బలవంతపు సంధి
 నేపరగొట్టును" "క్లెమెంట్ గారిని చంపును" "ఇంగ్లండును
 వాకొనము చేయును" అని కేకలు చేయసాగిరి. వారం
 దలును హౌస్ స్పెయిడ్లూ గారి నువ్వనీంపగోరిరి. అతడు
 విల్సనుగారి 14 మాత్రములను గూర్చి చెప్పునపుడు "విల్సను
 ను చంపును" అని ప్రజలు కేకలను చేయసాగిరి. ఇట్టి చర్యల
 గావింపవలదని హెచ్చరించుచు మిరందలును గలసి గవర్న
 మెంటు వారియందనిలుపుదని స్పెయిడ్లూ గారు వారిని ప్రో
 త్సహించిరి. నిన్నటిదినము బెల్లెనున కాల 40 బహిరంగసభలు
 జరిగినవి. వ్యాకృక్త్యవాదులు వాటినిన్నిటి నెలకొల్పిరి. వక్ర
 లండలును మిత్రమండలివారి సంధివరకులకు గర్హించిరి. వాటి
 కెట్లయిన సంగీరింపక వీలులేదని ఒప్పుకొనచు అంతర్జాతీయ
 ప్రజాప్రతినిధులకు లిఖితలోనే వాటిని మార్చగలనని చెప్ప
 సాగిరి.

విపరీత ప్రయత్నముల ఖండించుట.

బెల్లెను, మే 15:— మిత్రమండలివారికి ప్రతినిధులముగ
 నొసరించు ప్రయత్నములకు గర్హించుచు పోలీసు (వెనెడెంటు,
 జనులసంగత కార్యముల సెనవించిరే దయావాక్షిగ్యము
 కెంతమాత్రమును లేక తమవారివందరిని క్షింపక మాననని
 చెప్పెను.

జర్మనీ కార్మికవాంఛితములు.

వ్యాధిను, మే 15:— కార్మికవిషయమున గూర్చి రాం
 ట్లా గారు వ్రాసిన నోటునకు ప్రభుత్వ త్రవ మొనగుచు ఎం.
 క్లెమెంట్ గారి కిట్లు చెప్పిరి. ప్రజల మనమునుండి యుద్ధసరిస్థితు
 లధయము తొలగిపోయి, జర్మకు నైనికాధికారమువలన బలవం
 తముగా ప్రవేశపెట్టబడిన నైనిక నిరహముల సంస్థాపనా
 భారము తొలగి పారికామితులు విశ్రాంతి సెందునపు డెట్టి
 సమస్యలు నులభిరములు కాగలనని మిక్రియందలి వారికి
 బోధపడినది. సాంఘిక వ్యామర్థము జర్మకు ప్రతినిధు లొన
 రించు ప్రయత్నములకు తమ తీర్మానములు చాల సహాయ
 కరము కాగల వనియు, దురంత కష్టముల పొల్పేసి లోకము

నై కేంద్ర నుండియు బాధించుచున్న యుద్ధ మంతమొనవేసక
 కార్మికులు తప్పకుండ నేసంస్కరణముల నొందవలయునని
 చూచుచున్నారో ఆ సంస్కరణములు తమ తీర్మానముల
 వలన నులభిరముగ లభింపగలవనియు మిక్రియందలివారి
 అభిప్రాయము.

సంధి సంగీకరింప వీలులేదు.

లండను, మే 18:— జర్మకు నేవనలు అసంబ్ధిలో నిన్న
 టిదినము హౌస్ స్పెయిడ్లూ గారిచ్చిన ఉపవ్యాసమునని
 చివరకురకును సభ్యులవలెమిత్తాహ్వానము జూపసాగిరి. సంధి
 అంగీకృతము కావలనని స్పెయిడ్లూ గారు చెప్పునపుడు
 సభ్యులందఱును నిలబడి అధ్యక్షులవాక్యములకు సంపూర్ణాంగీ
 కారామోదములను తెలుపుచు చక్రములను గొట్టిరి. గేలరిలం
 దుండువారలకు ఉత్సాహమును తెలిపిరి. జ్యోతికాకేగాక
 వివిధజాతీయసంఘమంతటికిని మాగ్గును బాగుపరచుటలో
 జర్మకులలో వియన్నా ఏకీభవించుచున్నది. "మూవూపుర్యాద
 యంతయును మీచేతులందున్నది. గాని నిజప్రగినుడు. మన
 యు మరకొన్ని ప్రతిమాదనలను జేయవలయును. దొరతనమువారి
 దృక్పథమునబట్టి సంధి సంగీకరింపవీలులేదు. ఇటలీ, గ్రేటు
 బ్రిటను, ఫ్రాన్సులందు కొంతమంది యాక్షేపణల తెలుపు
 చున్నట్లు నివరచుచున్నది."

స్పెయిడ్లూ ప్రజాభిప్రాయము

వ్యాధిను, మే 15:— విదేశీయకుంతుల సభవాన
 క్రాభిప్రాయమును తెలిపిరి. సమయమున జేతయందు
 కాంతిని నెలకొల్పిమిత్తము బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, అమెరికను
 నైస్యములను స్పెయిడ్లూ కంపిరి.

కల్పి మూఫికా వలసదేశములు

వ్యాధిను, మే 15:— వీ కెంపున ప్రతికల్పములనున్నది.
 మిట్టరు ప్రభువుగారును, పరామరులసదేశీయమంత్రియు,
 ఎం. నైయను గారును, ఎరిత్రియా కినిరంగి గవర్నరుగనున్న
 యతడును ఇటలీ కాఫ్రీకాయందున్న వాట్సులను కరిక్షించు
 నిమిత్త మొకసంఘముగా నియమింపబడుదురు.

ఆస్ట్రీయా సంధివరతులు.

వ్యాధిను, మే 15:— నలుగురి సభవాన నే దాస్ట్రీ
 యా మరతులను గూర్చి తమ నైనిక నెలకొనవల కాలో
 చించిరి. నైనికవరకును జర్మనీకి విధించినట్లే విధంపబడును.
 అనవసరపు ఆయుధసామగ్రిలను, నైస్యములను నైనిక
 ప్రతినిధులనలనా, నిర్బంధనైనిక నేవాకానమును తొలగింప
 వలయునని యందున్నది. ఆస్ట్రీయాను నేవాదమితిరి కింగిం
 కలయును. 21 వ తేదీనీ-మరతులు మిక్రియందలివారి కందింప
 బడునని తెలంపబడుచున్నది.

ఆస్ట్రీయా ప్రతినిధు లే తెంచుట.

సెంటు జర్మెయిస్సు, మే 14:— ఆస్ట్రీయా సంధిప్రతి
 నిధులు వచ్చిరి.

ఆదరణము.

వ్యాధిను, మే 15:— ఆస్ట్రీయాను ప్రతినిధుల ఆదర
 ణము జర్మకు ప్రతినిధుల ఆదరణముకంటె నయముగ నున్నది
 ప్రతినిధులలో ముఖ్యుడగు హెర్ రెన్నరు గారు మోటారుదిగ్గ
 నపుడు చిన్న ఉపవ్యాసము సలికాకములలో చెప్పిరి. ఆవ్యాస
 సంఘావ్యక్తులు తగిన ప్రతికృతరమునిచ్చి స్నేహభారమున
 వారి వాదరింప తాను నియోగింపబడిన సంగతిని తెలియబర
 చెను.

యెల్లో పెరిల్ ప్రమాదములు.

లండను, మే 14:— సెంటు ఆంధ్రా)ను విశ్వవిద్యాల
 లయమున రెక్కలుగ నియమింపవలయునను 30 డగ్లసు హే
 గుగారిట్లు చెప్పిరి.— మరియొక మహాసంగ్రామ పీడన కప్పిం
 చుకొనవలయునన్న దాని వాపుటకు మన మిప్పటినుండియు
 చాలచురుకుగ తనిచేయవలయును. మున్నందు యుద్ధములను
 జరుపదగు కారణము లన్నిప్రదేశములందు నుండగలవు. అం
 దులో ముఖ్యమైనది "యెల్లో పెరిల్". వీ వావారికి యుర్రాపి
 యను రాజకీయములందు కొంత ఆస కాక
 ముండవలయును. ఇందులకు తగిన మందొక్కటియు యున్నది.
 అన్నికాకులకును బ్రిటిషు వ్యాకృక్త్యవ్యాసము లీనుబడ
 వలయును. ఇందుమూలమున కొంత కాలము లోగా అన్నికాకు
 లును మనజీవితాదర్శము నొందగలవు. సామ్రాజ్యముగ మన
 మిచ్చు సందేశమును వావాజేకసంఘము వా రెన్నడును
 తప్పించుకొనజాలరు.

కేవలదాది అంత్యక్రియలు.

ఆంధ్రము, మే 18:—ఎడిట్ వెజ్ కేవలదాది కల్యాణము నేటినుండి మొదలుపెట్టినది. తగిన మర్యాదలతో నిర్వహించినది. పట్టుకొనబడిన గుర్రులను గుర్రులవారినేకమంది కట్టిరి. కావ్యమున నేకమంది ఉద్యోగులు పూలవారములను వేసిరి. ఎవ్వరును ఉపయోగపడలేదు. బ్రతిమాలి కట్టిన మైనికులు కావ్యమునకు కావలయున్నారు. కేవలదాది కది అచటనే యుండును.

జర్మనీ ముట్టడి.

ప్ర్యాంసు, మే 18:—సుప్రీము ఎక్సామిన్ కమిషన్లు కా రిట్లు ప్రకటించుచున్నాయి:—జర్మనీకు సంధిపరమము అంగీకరించిన వెంటనే జర్మనీ ముట్టడి పూర్తికావాలి. ఇంకా యుద్ధమును కొనసాగించుట కిది నిబంధనలు కొంతవరకు తగ్గించబడినది. నెల 1 కి 800,000 టన్నుల కావ్యములు, 70000 టన్నుల కొవ్వొత్తులు, ఆహారపదార్థములను స్వేచ్ఛగ జర్మనీలోనికి దిగుమతి చేయవచ్చును. ఇండికి కావలసిన పరికరములు జర్మనీకి ఏదేమిటావైనను పంపవచ్చును. జర్మనీకి దగ్గరనున్న తటస్థదేశములలో కుమ్మరితలు ఈ తిరుబందములలో జేయవలెను. మార్చి 25 తేదీనుండి ఇంతవరకు జర్మనీకి మిలీటరీ అసైనిక వస్తువులను 550000 టన్నులను పంపిరి. ఇందులో 50000 టన్నులను అత్యవసరముగా చేయవలసినది. ఇంకా మిగిలిన కొంతవరకు కత్తిరించునంతవరకు ఆహారపదార్థములు జర్మనీకి దిగుమతి చేయవచ్చును. వెండి బంగారుల ఎగుమతియు యుద్ధ సామగ్రి ఎగుమతియు నిషేధించబడినవి. తక్కిన ఎగుమతులు భూమ్యాగ్రహణ చేయవలెనవును. కొంతవరకు తగ్గించబడిన కొవ్వొత్తులను మిలీటరీయే కొనిపెట్టి ఇదిగాక సమాధిపత్రములను స్వేచ్ఛగ జేయవచ్చును. తటస్థదేశములందున్న కొన్ని సంఘములు (సర్క్ల) మన యొక్క అనుమానించబడిరి. అట్టి అనుమానములన్ని ను ఇచ్చియు రద్దు చేయవలసినది; చేయవలసినవలకు జర్మనీలకు పూర్వముకంటె ఇచ్చియు ఎక్కువ ప్రకటించబడినది. చాలావారు కొంతవరకు జర్మనీకి కొంతవరకు పంపబడును. జర్మనీ రాక్షసి బాగుగనులలోనికి జరుగుచున్న కావలసినవన్న అవ్యవసాయములను దిగుమతిని చేయుటకు ఉత్తర వీయబడినది. ఈసరికను క్లెర్కల పంపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

హాంగరీ ముట్టడి.

ప్ర్యాంసు, మే 14:—రాజకీయపరిస్థితులు స్థిరమునకు వచ్చిన హాంగరీలో ఆర్థికనిబంధనలను దీక్షిచేయవలసినది సుప్రీము ఎక్సామిన్ కమిషన్ సభవారు నిశ్చయించుకొనిరి.

జర్మను ప్రతినిధులు.

ప్ర్యాంసు, మే 14:—ప్రతినిధులైనవారు కచ్చిరి. వారిలో మొదటిసారిగా ప్ర్యాంసులోని మొదటిసారిగా రోకరు.

జర్మనుల ఆలంకరణలు.

సంధి మొదలయినట్లు జర్మనులే యాటంకములను జెప్పుచున్నారో వాటినిన్నిటిని బరిచీంచుటకు నలుగురి సభవారు 18 ఉపసంఘముల నియమించిరి. ప్రతిసంఘమునందు ఆయన బలవత్తర దేశములలో ప్రతివారి కిరీపున మొక్క ప్రతినిధియుండును.

కనడా ప్రధాని.

వర్తమాన ప్రధాని గారు కనడాను బయలుదేరిరి. వారు చేసిన సహాయమును మొదలుపెట్టినది లాడును వార్తగా రొక సందేశము నందిరి. వారు త్వరలోనే మరలరచ్చెదరని లాడును వార్త గారందు తెలిసిరి.

కొరియా వ్యాకంత్రియవాంఛ.

ఆంధ్రము, మే 12:—కొరియా దేశమును సంధిపరమారి ఒక విజ్ఞాపన నంపుకొనిరి. కొరియాను జపాను నుండి విడదీయవలసినదియు, వారి నొక స్వతంత్రరాష్ట్రముగా నిర్మించవలసినదియు, 1919 వ సంవత్సరపు ఏప్రిలు నెల 1 రద్దుగావించవలసినదియు ననియు వా రందు కోరిరి. జపానును తక్కిన మరెన్ని దేశములను కొరియా యును జేసి కొనిన వెళ్ళు సంధి యేర్పాటులందు కొరియా వ్యాకంత్రియ సంధిని నొప్పుకొనిరి. ఈ యేర్పాటుల నెడకున కాదనబడును. సంధిపరమారి అంతర్జాతీయసభయే యిందునుగూర్చి ఎట్టి యేర్పాటులైన జేయవలయును. కొరియా వ్యాకంత్రియము చాల వ్యాధిమోసినదియు, పోలండులతో సులూకేయులకంటెనే మరియు నందు తెలుపబడినది. విజ్ఞాపనముపై 189 లక్షలయందు కొరియానును సంకేతములను జేసిరి. విజ్ఞాపన కొరియాప్రభుత్వము కర్రపున బంపబడినది.

పార్లమెంటు చర్చ

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణ చట్టము

ఆంధ్రము, మే 10:—ఇప్పుడు విచారించుచున్న సంఘమువారి కింకను మునుపదములు వట్టును. కాన మునుపాగా చట్టము జూను నెలాఖరున త్వరలో ప్రకటించబడును నని తెలియుచున్నది. ఇండియా కార్యాలయ సంస్కరణములను గురించి ఈ సంఘమువారు తీర్మానము తెలియ జేసెదరు. భారతీయ ప్రతినిధులు అతివాదులగు కర్నూ వెడ్డెపుడే, సరకాకోరిను వలలో జక్కతుండగజేయుటకు గాను కావచ్చు సంఘమువారు ఈ ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుటకు ఏర్పాటు గావించుచున్నారని తెలియజేయు టవరకు మొన్నటి 12 వేడ్డెపుడే, రీను గార్ల యాంధ్రోశము ఈ సంస్కరణ ప్రవాసమునకు భంగ కరముగ నుండును.

రాజ్యావతినిధి గారి ఆలోచన.

ఇటీవల జరిగిన అల్లలలలో లక్ష్మీవల్లభులలో ఎర్రకో కొన్ని వేలమంది మాత్రమే పాల్గొనిరి. తక్కినవారందరూ ఏమియు పాల్గొనలేదు. కాన స్వల్పసంఖ్యకుల ఆగడములు సంస్కరణముల ప్రకటనకు అడ్డు రావచ్చు.

ప్రేలని టపాకాయ.

ఆంధ్రము, మే 10:—అల్లల భారత జాతీయచోదక వారసిన తంతి ఇవట వలము నెంతమాత్రమును కలిగింపలేదు. ప్రయోజనరాహిత్య మైనది. ప్రేలని టపాకాయలతో తరిణ మించింది.

ఆఫ్ ఫుల్ యుద్ధము.

ఆంధ్రము, మే 10:—శ్రీ ఆఫ్ ఫుల్ యుద్ధముచే బ్రతిమాలి పాత తెగను భయపడ లేదు. మనచేతిలోని కే క్రతువులు జిక్కుకలరనియు వారి మామూలుకంటె ఎక్కువ సౌకర్యము లతో నోడింపవచ్చు ననియు తలంచుచున్నారని. మనస్త్వములు ఆధునికపద్ధతులతో సిద్ధముగ నుండవలయు ననిరి.

వలసదేశముల యుద్ధవ్యయము.

ఆంధ్రము, మే 14:—వలసదేశముల యుద్ధ వ్యయమునుగూర్చి ప్రజల మందిరమున సర్ జాను వార్తాను గ్రీపుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆచరిగా రిట్లు చెప్పిరి. వలసదేశములను సంరక్షిత దేశములను అయిన యుద్ధవ్యయము మొత్తము కొటిపాటులు. అదిగాక 1 1/2 కొట్ల పాటులను వారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి కప్పిచ్చిరి. ఇంకా మరి 120 లక్షల పాటు మొత్తముక గ్రేటు బిటునును సంరక్షితదేశములను తమలోతాము పంచి పెట్టుకొనవలసియున్నది.

విల్లండు సమస్య.

ఆంధ్రము, మే 10:—విల్లండు సమస్య కొత్త మాటలను కెందగలదని అనుకొనుచున్నారని. ఇవట రిగ్గురు వివిధ అమెరికన్ ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగ సికాగోనులతో పని జేయుచున్నారని. ప్రజాప్రతినిధ్య ప్రభుత్వమును వీరు కూడ గోరుచున్నారని. వీరు విల్లండుకు పోవుటకు రవాదారి వీట్లు ఈయబడిన మాట వాస్తవమే. కాని ప్రధానమంత్రిగారి సమస్యని బడలులేదు ఈ యుద్ధము వ్యాపకమును గురించి నిబంధనలకు అధికారులు జేసినను వ్యాపకము జరుగ నున్నది. ప్ర్యాంసుకుండి బోస్ట్రాగారు తిరిగి వచ్చువరకు ప్రభుత్వము వారి విచారణ ఆ పు చేయబడినది. కాని వార్తాపత్రికలు మాత్రము ఈ విషయమే వ్యాఖ్యలు నెచ్చావట్టులుగ జేయుచున్నవి ఈ లోపుగ సాంఘాతికీద్యము (ఫెడరల మూపు మెంటు) వెంపొందుచున్నది. విల్లండువారుమాత్రము చక్కగా కార్యములను నిర్వహించుకొన్నచో వారికవ్యయము త్వరలోనే పరిష్కారము కాగలవు.

ఫీల్డు మార్షలు స్వత్వము.

ఆంధ్రము, మే 12:—ప్రజలమందిరమున లార్డు ఫ్రెంచి గారి వ్యాపకములనుగూర్చి యుగబడిన కృత్నిలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు చర్చియగారిట్లు చెప్పిరి. లార్డు ఫ్రెంచిగారికి శ్రీ మేమియులేదు. అలెక్సా అంతకంటెను లేదు నైకోద్యోగముగూడ లేదు. ఫీల్డు మార్షలు అగుటచేత సరిపేరు మర్యాదావరణిని యుద్ధభటుల పట్టికలో నున్నది. అయినను నైకోసమస్యలను గూర్చి తర్కించుటలో ఫీల్డు మార్షలునకు చాల స్వేచ్ఛా వ్యాకంత్రియముగలవు. పూర్వప్రభువువారిక మెహ్మతును ప్రకటించిరి. వారందు ప్రభుత్వమువారి చర్యను చాలకనముగ చిహ్నించిరి. రాబర్టు ప్రభువు గారి లిఖిత

ముల నందిలు నెలుగురు. ఏముద్యోగము లేకున్నను ఫీల్డు మార్షలు నాపదనిని బట్టి క్షీణించుట కర్హు నుద్దేశంపరు. ఇది నిశ్చయము. అందువలన ఉద్యోగమున లేని ఫీల్డు మార్షలు స్థితికిని, ఉద్యోగమునందుండిన నైకోని స్థితికిని చాల భేదము కలదు. ఇదివరకుండు విధానమును బట్టియు ఆచారమును బట్టియు నీ భేదము స్వకస్మిద్ధముగ నున్నది. ఈ వ్యాసములు ప్రకటించబడుటకు పూర్వ మత దీక్షించిని ఆర్మీకొన్ని నారికి తెలియబరచలేదు.

కప్తాను ఆచరిగో దెబ్బిము. జి. పి. ఆఫ్ ఫుల్ బీగోన గారు:—ఈ వ్యాసములు నైకోకావనమును, యుద్ధముగ అధికారరహస్యకావనము నతిప్రమియించుచు వాగ్ దీక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు కొంతవరకు నీ నకులమునని చర్యలు గా రడిసిరి.

ఫ్రెంచి ప్రభువుగారి పుస్తకము.

ఆంధ్రము, మే 18:—లార్డు ఫ్రెంచిగారు తమ పుస్తకములో వి. కొక ప్రకరణమున ఆంధ్రవ్యవసాయము గూర్చి చెప్పిరి. అట్లోబరు 1 వ తేదీ కరణము ఆంధ్రవ్యవస్థితి చాల ప్రకటించుచున్నట్లు తానుతలంచుచుండెను కాని ఆయన జేసిన పే స్థితిగ తుల్యామాత్రము మాటపోయెను. ఇందువలన దక్షిణమున పరామనా శ్రేష్ఠమకొనిన ఏర్పాటులన్నియు మారి పోయెను. మరల కివరకు ప్రభువు గా రనవరపు ప్రకటించుకొనిన చెప్పెను తాను మార్షలు జోగ్రాఫరును కొరిన అంతయు నిరాకరించ బడెదందునని మంచిస్థితి యేర్పడి యుండుననియు విల్లూ సంరక్షించ బడియుండుననియు నలడు తెలియబరచుచున్నాడు.

రుస్సానిద్రోహము.

ఆంధ్రము, మే 14:—రెయిల్ తెలిగ్రాఫులో నేటి యుద్ధమును మరల వ్రాసి వారించుచు ఫ్రెంచి గారిట్లు తెలిసిరి. రుస్సానిద్రోహము మొదలు చేయబడునెడల యుద్ధ ముకము 1917-వ సంవత్సరము వసంతకాలములోనే యుగిసి యుండును. ఇండియను పటాలమున కచ్చికారిగా నుండిన జనరలు విక్టోర్ గారికిని తనకును జరిగిన సంభాషణమును గూర్చి ఫ్రెంచి గారు కొంతవరకు చెప్పించిరి. అతడు భారతీయవైస్యము లొసర్చిన కనిని చాలప్రశంసించెను. "భారతీయవైస్యములకల్ల దిక్కు సాంప్రదాయముల నిజపు కొనుటయొక్క నాయాజమాన్యమున వారంతకంటెను ప్రశంసించుముగ పరిచేసిరి." భారతీయులకు తెలివినయర్థాదగా జూడవలసినదనుచు జ్యోతిశంపువాయు సందేశము జేటి మధ్యనాపి చేయబడినది చెప్పెను, భారతీయులరాజధర్మనితెలుట కిది యొక కృత్రిమ ప్రయత్నమని యు, ఆ యి న వా ప్రయత్నము సాగ లేదని యు నతడు తెలియబరచెను. ఆంధ్రవ్యవస్థితిని బడినది వివిధ దేశము లొసర్చినవనిని కొంతవరకు వివరించి అట్లోబరు 11, 15 వ తేదీలను బ్రతిమాలి వరము వైస్యములు బెల్జియములో చాల భాగము వాక్రమించుకొని యుండున కనుగటను గూర్చి చెప్పించిరి. హేజీబ్రాకు కొద్దరిసార్పించున జనరలు అల్లెలారి గారి ఆర్థికదేశమునందిన వనిని అతడు విశేషముగ ప్రశంసించెను. అట్లోబరు 18 వ తేదీని తాను బెల్జియము లో జనరలు స్థితి భారత ప్రభువుగారిని సంబోధించుటను గూర్చి చెప్పెను ఆయన యున నతడు చాల నిరుత్సాహముగ నుండెననియు ఈయనవ్యాపకము దురదృష్టవశమున ముసారు లిని వారించుచుండెననియు నతడు తెలుపుచున్నాడు. రెండవ కోన లీకాటోడ్ల జరిగిన వరాధిరము వాటికండియు తిరిగి సంపూర్ణవైస్య మొన్నడు నవలంబించలేననియు, కనకరెండ నుండు నైకోలకు దంతగా ననుకోల్పాచును లేట్లు తనవ బోధపడిన దనియు భారత గారు తెలిసిరి. అతని నిశ్చిత నకడ చేకరింపబడుచు చెప్పెను. అతనికి చాల విశాలరంగ నియమములను అనుటకు చాల కాకలమును నుగిసి తాల్చి ప్రాముమున అవశ్యకమనియు ప్రెంచి గారు చెప్పిరి.

జర్మను వలసదేశములు.

ఆంధ్రము, మే 14:—ప్రతినిధులందరమున సర్ సి. హెర్బెర్ట్ హెన్రీగారిట్లు చెప్పిరి:—సంధిపరమారి అంగీకరించబడినవెడక, బ్రిటను సంరక్షణమున గాని వలసదేశముల సంరక్షణమున గాని యుంచబడు జర్మనులసంరక్షణము బ్రతిమాలి వలసదేశములగ జేర్చుకొనబడి ఇంపీయులు ప్రభుత్వసంరక్షణల గలుగు లాభము నొందగలవా?

బోస్ట్రాగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—ఈ రాష్ట్రములం దొక్కటియు వలసదేశముగ పరిగణించబడదు. ఒక్క సార్వైస్టు అఫ్రికామును మరెన్ని కాలంతవరకును దక్షిణమును సంరక్షితదేశముల అంతర్భాగములుగ జేర్చుటకుండును. వాటికిమాత్ర మి లాభము నుండగలవు.

సాధారణ దిగుమతి ప్రసెన్సులు

లండన్, మే 15:—సెప్టెంబరు 1 వ తేదీవరకు పబ్లికేషన్, కాపీ, ర్యూములు కొమ్ములు, పొగాకు మున్నగు వరుగుబాటు దిగుమతి చేయబడు సాధారణ దిగుమతి ప్రసెన్సులు యింతవరకును వర్తక సంఘమువారు తగ్గికట్టించిరి.

ఇంగ్లండు వేల్పుల జననమురణసంఖ్యలు

లండన్, మే 15:—రిజిస్ట్రారు జనరలుగారి లెక్కలను బట్టి మార్చి 31 వ తేదీనాఁడు వరకు జన్మముమరణములలో మరణములకంటె జననములు 47,002 అధికముగ నున్నవి.

లండన్, మే 15:—వికసీను మహారాజుగారు మరల ప్యారిసునకు మరలిరి.

అమెరికా

అమెరికా ప్రత్తి

న్యూయార్క్, మే 14:—ప్రత్తి కర్మ ఫాక్టరీల యజమానులందరినకు నోట సభ్యతే సేవకు. అమెరికా ప్రత్తి పరకుల సెగురుతీయబడుట, కాన్వోయేషనుకు సెట్టుబడిని సెట్టుటకు సభ్యులు యత్నించెదరు. కాన్వోయేషనుకు 100 మిలియన్ల చాలర్లు సెట్టుబడి ధన మానకక మని తీర్మానింపబడినది.

ట్రాంసుఅట్లాంటికు నైమానిక ప్రయాణము

ట్రెహానీ, మే 15:—అమెరికను నౌకా విమానము (ఎఫ్. సి. జె) ఎకోర్నుకు బయలుదేరినది. నెంబుజోన్సులో నౌకావిమానముకట్టి ప్రవేశించినది. ఇది అట్లాంటికునుండి ఇంగ్లాండుకు తిన్నగపోవునని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక వాయించుచున్నది. అమెరికను విమానము (సి-5) నెంబుజోన్సులో నేరు: ప్రవేశించినది.

రుష్యా

బోలివియలు - పెట్రోగ్రాదు

స్టావోపొల్, మే 15:—పెట్రోగ్రాదును రక్షించుట కై దీనిని స్వచ్ఛారేవులముగ చేయటకు నిశ్చయించుకొని రుషి పెట్రోగ్రాదునుండి తెలుపుచున్నది. స్వర్ణరేవులముల నము గూడ బ్రహ్మాండపరిశ్రమ, మిగిలిన రషియాలో కొంచెము సంబంధము ఉండుననిరి.

ఫిన్లిష్ సేనలు కేంద్రస్థానమున జేర్చబడుట

లండన్, మే 15:—బోలివియ నౌకాదళములో 2 డ్రెడ్ నాట్లు, రెండు కూయిబరులు, టార్పిడోబోటులు, డిస్ట్రోయరులు, ఇవి కాన్స్టాన్టినోపులునుండి పోవుటకు సిద్ధమగుచున్నది. ఫిన్లిష్ సేనలు సింధుకాళునుండి హెల్సింగ్స్కోర్సును చుట్టుచుటకు బోలివియలు ప్రయత్నించుచున్నారని. అందుకే ఫిన్లిష్ సేనలకు ఒకవంట కేంద్రీకృతమగుచున్నది. పెట్రోగ్రాదును చుట్టుదించు డివీజనును నూచించుచున్నది. ట్విట్కార్స్కనుకు హెల్సింగ్స్కోర్సు ఆనుకూలమైన ప్రదేశముగాను, ప్రాయశః క్రెటోన్సునుండి నట్టడి సలుపబడును.

బోలివియకు అధికారులు పారిపోవుట.

కోపెన్హేగన్, మే 15:—పెట్రోగ్రాదునకు కొన్ని మైళ్లదూరములోనున్న రిజిడెన్సీలోనుండి ఫిన్లిష్ సేనలకు సమస్త మునసిమాలు సేవనీ చేరినది బాటియెట్రోగ్రాదునుండి వ్యవహరము తెలుపుచున్నది. త్వరగానే ఫిన్లిష్ సేనలకు ఒకవంట యుగో వెదిరిని ఆనుకూలమున్నది. బోలివియకు అధికారులు పారిపోయిరి.

నైబీరీయా సేనల పురోగమనము.

ఒమన్, మే 11:—నకబానుకు 100 మైళ్లుదూరపు గనున్న వయాలకాడిని నైబీరీయా సేనలు చేరినవి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు పరిస్థితులు.

నై నికనప్తము.

లండన్, మే 15:—నైబీరీయా ఈజిప్టులో కొంతదూరమున్నది. కడలిని రె. దుమానులనుండి జరిగిన యల్లరులలో మొత్తము 5 గురు బ్రిటిష్ ఉద్యోగులు మృతిచేసిరి. 60

మంది ఖతగాక్రులైరి. హైదరాబాద్ ఉద్యోగితరులు 6 గురు మృతులైరి. 25 మంది ఖతగాక్రులైరి. మరికొందరు 18 గురు చనిపోయిరి. 50 మంది ఖతగాక్రులైరి. అల్లరి తేసిన వారందరను మొత్తము వేయిలోపుగ మృతిచేసిరి. దోపిడి స్వభావము గల బెడాయునులు గూడ ఇందులో జేరిరి.

లండన్, మే 10:—కెయిరో ప్రత్తికల ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: అల్లముకొకటి రెసిడెన్సీలో ప్రవేశించుటకు బలాత్కారముచేయుటను గావించెను. ఇంజిలో విద్యార్థులు గూడ గలరు. కాని వీరిని కట్టుకొని వెనలగొట్టిరి. ఒకడు చనిపోయెను. 9 గురు ఖతగాక్రులైరి. 50 మంది పట్టుబడిరి.

చీనా

చీనా-సంధిపరతులు.

ప్రజల ఆసక్తి.

లండన్, మే 10:—ప్రార్థనలలో జరిగిన సంగతుల వలన చీనావారికి ప్రజల ఆసక్తి గలిగినది. జపానువై విలక్షితముమోపుచున్నది. బోకెయో ప్రదాపు సౌకర్యములను కొంతవరకు తగ్గించుటకు మిశ్రమండలి ప్రయత్నించెదరు. రానున్న కష్టములకు గ్రహించుటకే తీరిటు నిశ్చయించుకొనిరి. లండన్ లోగొప్ప వర్తక ఆర్థికోద్యమము ప్రారంభించుటకు చీనా రాజకీయవేత్తలు ప్రారంభించిరి.

చీనాముఖములు.

లండన్, మే 14:—డెయిలీ న్యూస్ పత్రికయొక్క ప్యాసిను విలేఖని యిట్లు తలచుచున్నాడు:—చీనాకు ముఖముల విచ్చుటకు కొత్తగా నేర్పాటు చేయబడినసంఘమునకు ఏకవర్ణ మెంటువారును పూచీగా నుండలేదు. వారు చీనా చక్రవర్తియొక్క నల్లకమించున డ్లైమును చేయరు. చీనాప్రభుత్వమువారికి గాని, వివిధరాష్ట్రములకు ప్రత్యేకముగాని ఇక ముందు ముఖము లీ యు బడును. సంఘముల తయ్యగల సి యు ఐ ము ల ని త్తురు. సంఘముందుకు బ్యాంకులన్నియు నాముఖములకు జవాబుదారిగానుండును. చీనాలో ప్రస్తుతమున్న బ్యాంకు లిట్టి డెయిలీ న్యూస్ చేసిన బాగుండునని నూచింపబడినది. ఈనూచన అంగీకరింపబడునని వివిధరాష్ట్రములు చీనాయందనవరపు ప్రాబల్యమును చూపనేరవు. ఈనూత్రముయొక్క ప్రయోజనమునకు దృష్టాంతముగ మొరటుండుండు జపానునకుండు ప్రాబల్యమువచ్చును. ఇకముందు ముఖము లిచ్చుటకు గూర్చి ఇండియాకు నుండునెడల చీనా బాగుగ సర్వరాధి స్థితి నొందగలను. ఈ సంఘముందున్న బ్రిటిష్ ప్రతినిధిమేర వర ఛార్జుకు వీడిను.

పార్లమెంటు ఇండియా విషయములు.

లండన్, మే 14:—హిందూజాతపు విషయములు 22 తేదీని చట్టపరి నిలుగునని బోస్టర్ల గారు కామన్సు సభలో నుడిచిరి.

నర బాకరీను గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చు సందర్భమున మాంటాగూ గార్డులు నడిచిరి. జవయికా, టిగ్రి ని చాడు, ఫిజీ, బ్రిటిష్ గవర్నమెంటుకు తలకప్రయత్నములను గురించి ఇండియా దొరతెనివి. వారు ఏమియు సహాయ మొనర్చుటలేదు. ఈ తలకప్రయత్నములకు కొంతకాలమును గావించవలసియున్నది. తమ సద్ధతిని భారతీయులెవరును అంగీకరింతుటలేదు.

భారతవిప్లవోద్యోగులకు హెచ్చుతీరము.

మాంటాగూ ఫర్మ సివీలిజేషన్ : ఫార్మ చేయబడిన భారత ప్రభుత్వోద్యోగుల తీరమును హెచ్చించు విషయమై ఇండియా దొరతెనివి. వారు ఏమియు సహాయ మొనర్చుటలేదు. ఈ తలకప్రయత్నములకు కొంతకాలమును గావించవలసియున్నది. తమ సద్ధతిని భారతీయులెవరును అంగీకరింతుటలేదు.

సాకింతవరకు ఎట్టి అర్థిలు రాలేదనియు ఈవిషయమై గ్రంథములకు కలుపింపిలినవియు మాంటాగూ గారు ప్రత్యుత్తర మొనరిరి.

హిందూజాతపు అధిక ప్రయత్నము.

లండన్, మే 15:—22 తేదీని హిందూజాతపు అధిక ప్రయత్న ఆలోచింపబడునని కామన్సుసభలో బోస్టర్ల గారు నుడిచిరి.

ఇండియా సర్వసేనాధిపతి.

లండన్, మే 15:—నర బాకరీను నేతృత్వమున విక్రంతి జెండుచో వారిస్థానే నర దగ్గను హేగుగారు నియమించబడినప్పుడు నైపుప్రతిక వాయించుచున్నది.

వృత్తాంతములు.

సవరణ:—దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధవ్యయము 28 లక్షల పౌనులకు బడలుగా 880 లక్షల పౌను లని యుండవలసి యుండవని రైటరు గారు తెలుపుచున్నారు.

తిరువాన్కూరు సంస్థానపు దివాను ఎం.కృష్ణమాయకు గారు త్వరలో ఉపకారవేదము పుచ్చుకొందురు. వారిస్థానే ఆంధ్రపురము జిల్లా కలెక్టరు రాయబహదరు దొడ్డా రాఘవయ్య పంతులుగారు దివాను గా నియమితులగుదురు.

బొంబాయిలోని యిండియన్ మగ్నెట్యు ఫేరబరు సంఘమువారు మారకపు ధర్మము ఎక్కించినందులకు తమ ఆయుధ్యులను చూపుచు ఇండియాకున్న మేటు ఆర్థిక ప్రభుత్వము వారికి తంతిములముగ తెలియబరచిరి. వారు అట్టి ధర్మమొచ్చుట గవర్నమెంటువారు చేసినందులకు ఆది తగ్గింపవలసినదని కోరుతుండిరి. కొన్ని ఆంధ్రములనుబట్టి బంగారమును జేయుట నెక్కువగ నుండుటకు ఒప్పులేదు. మారకపుధర్మ సంఘమువై ఇండియన్ వర్తకవిషయములను ఆలోచించుటకు ప్రతినిధిగా నుండుటకు కమిటీవారిని కోరుచున్నారు.

హిందూజాతమున యుద్ధ విధిగవర్నమెంటువారును నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అందు యుద్ధమున పట్టుబడిన సామగ్రిని తెప్పించు చున్నార మనియు ఈ విధి గవర్నమెంటువారు గాను ముందుండు సామగ్రి మంత్రివర్గమువారును బ్రిటిష్ యుద్ధసామగ్రిని గవర్నమెంటువారు రనియు ఇండియా గవర్నమెంటువారు వారు తెలుపుచున్నారు. యుద్ధవిషయములలోలాగు ఛాయా పటములను గూడ సంతరించుచున్నారు. ఈ సామగ్రినుండి బొంబాయిలోనుండ ఒక దానిని నెలకొల్పుట కేర్పాటుచేయు నుద్దేశించుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ఇవ్వకట్టియే యని విన్నాడను.

కలకత్తావార్త:—గవర్నరుగారును సీఫ్ పెట్టిరి గారును 19-వ తేదీ మధ్యాహ్నము డాక్టర్ లింగుకు సెట్టుటకు కలకత్తాలో బయలుదేరినారు కినుక గుంపులోని ఒక నైసికుని వలన గుండుదెబ్బలు తీసి నైమనుసింగు చికిత్సాలయములో గళింపబడిరి. మే 20 తేదీన చనిపోయిన వరాసన కుమార సందీయొక్క దారపుత్రులకు నెలకు 16 రూ. వెనుకను ఇచ్చుటకు గవర్నరుగారు అంగీకరించిరి. గవర్నమెంటువారు కూడ వారి ఆపత్రికల నిమిత్తము 125 రూపాయలు బహుమానముగా నిచ్చిరి. తపాల సమైక్యము ఈదినమున నమూనాదిరి. సమైక్య ఆకువరకు ప్రతిరోజును సభిగావించెదరు ఆదివారమురాత్రి ఆకుసప్పటికి 20 మంది పనివాండ్లు తమ పనిలోనికివచ్చిరి. పోస్టు చట్టములప్రకారము 9 గుండి సమైక్య కారులు ఆరెట్టుచేయబడి ప్రాసిక్యూషను చేయబడిరి. 10 ఏండ్లనుండి అక్రమ నికసించుచున్న ఒక నైసికును తపాల పనిలోనికి వచ్చుటకు అంగీకరింపబడినది. ఆరెట్టుచేయబడిన యుద్ధసమైక్య కారులవలన ఒక తపాల బంగ్లాతు రాత్రి నరికి చేయబడినది. ఇప్పటికి గార్డకు రీచివర్ల కల్లోల మేముయులేదు.

హాజీయాల్:—ఈక్రింది జనవారింపిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు తగ్గికట్టించుచున్నారు:

హాజీయాల్:—విషయములో ప్రయోజనములకు స్త్రీయరులో గాని రైలుబండ్లలో గాని తిండి, పడక నడుపాయములు చక్కగా చేయవలసిన దనియు యిండియాలోని పంజాబు సింధు మొదలైనరాష్ట్రములకు వచ్చురకకు వారు ఏనిధమైన అవస్థపడకుండునటులుండుటకు చేయవలసినదని యిండియా గవర్నమెంటువారు చెప్పుకొనుచున్నారు. యాత్రికులు పోవు ఓడలపేర్లు ఈ క్రింద నడవనొనర్పబడినవి. స్త్రీయరుహాజీ, 15 వ జూన్ములో బయలుదేరును. 30 వ తేదీ జూన్ములో కొవర్నస్ట్రీయరు బయలుదేరును. జూలై 5 వ తేదీన వచ్చుర స్త్రీయరు బయలుదేరును, జూలై 20 వ తేదీన ఆరాన స్త్రీయరు బయలుదేరును. జూలై 30 వ తేదీన కొంకా గన్ స్త్రీయరు బయలుదేరును. ఆగస్టు 10 వ తేదీన కోకేటు స్త్రీయరు బయలుదేరును.

లాహోరు నేరములు.

హరికషనులూ, దునిచుం, రాంభుజదత్తు, డాక్టరు గోకులచంద్రు, ధర్మదాసు హరిగార్హవిద తేబడిన నేరముల విచారణ 17 వ తేదీనుండి ప్రారంభమైనది. ప్రాసిక్యూషను వారి తరపున ఇంతవరకు సి. వి. డి. యుద్యోగులు బరు, చీమగానూ, అనరబిలు మియాను మహమ్మదు హాజీఅనరబిలు రాయబహదరు రామచరణ కిడిబావ్. రాయబహదరు అమరుదాధుగార్డు సాత్వమునిచ్చిరి. ఇంకను ప్రాసిక్యూషను, ముద్దాయిల తరపున అనేక మంది సాక్షులు విచారణ చేయబడుదురు.

Germany & Peace Treaty.**Anti-Ally Demonstration Decried.**

LONDON, May 15.
BERLIN.—The Police President has denounced Anti-Ally demonstrations, and warns the people that he will suppress excesses with the utmost severity.

German Labour Claims.

LONDON, May 15.
PARIS.—Replying to Count Rantzau's note on labour, M. Clemenceau stated that the Allies were convinced that such solutions would be rendered easier in future, when people's minds were free from fear of war, and industry was relieved of the burden of armaments imposed on it by German militarism. The Allies were of opinion that their decisions would obviate the solicitude of the German Delegation for the cause of social justice and secure realisation of the reforms which the labouring classes had more than ever the right to expect after the cruel trial to which the world had been subjected during the past five years.

Treaty Inacceptable.

LONDON, May 15.
Herr Schiedemann's speech at yesterday's sitting of the German National Assembly, was punctuated throughout with loud and often stormy applause. When Herr Schiedemann declared that the treaty was unacceptable, the house rose to its feet and confirmed the President's words with tremendous applause and general hand-clapping. The galleries also participated loudly in the demonstration unchecked. Herr Schiedemann declared that Vienna was standing with the Germans in paving the way to negotiations, not only for themselves but for the society of nations. "The dignity of humanity," said Herr Schiedemann, "is placed in your hands. Preserve it. We shall make more counter proposals. In the Government's view the Treaty is unacceptable. Voices of Italy, Great Britain and France are now heard protesting."

Schlewsburg Plebiscite.**Question of its Maintenance.**

LONDON, May 15.
PARIS.—The Council of Foreign Ministers to-day considered the question of sending a mixed British, French and American force to Schleswig to maintain order during the plebiscite.

West African Colonies.**Commission to Examine Italy's Claims.**

PARIS, May 15.
The "Le Temps" states that a commission consisting of Lord Milner, Mr. Simon, the French Minister for the Colonies and the Ex-Governor of Erythrea, will be charged with the examination of Italy's African claims, under the Pact of London.

Korea's Demand for Independence.

LONDON, May 12.
The Korean petition to the Conference, urging Korean claims from liberation from Japan, and recognition of an independent State, requests abrogation of the Treaty of Seoul of August, 1910, on the ground that this Treaty of annexation was concluded in circumstances of fraud and force, which vitiated its validity. The Koreans hold that their consent is and has been an essential condition to the validity of the treaty, and it was, and is, a direct violation by the Japanese of international guarantees regarding Korean independence and integrity. The petition asserts that independence of Korea was guaranteed by several treaties signed by Japan and other Powers as well as Korea, and these treaties cannot be violated without being subject to the eventual revision by the Powers assembled in an international Congress, such as the Peace Conference. The petition seeks to justify the claim of Korea, by an analogy with the conditions pertaining to Poland and Alsace-Lorraine. The petition was presented in the name and on behalf of the Republican Government of Korea and of over eighteen million Koreans.

England and Wales Vital Statistics.**Enormous Death Rate.**

LONDON, May 15.
The Registrar General's returns for England and Wales show that the deaths for the quarter ending the 31st March, exceeded births by 47,002, compared with an excess of births for the corresponding quarters of the previous years.

The Deutsch Asiatische Bank.**Liquidation of China Business.**

LONDON, May 15.
In the House of Commons, replying to Commander Bellair, Mr. Cecil Harcourt stated that the Government had no present information with regard to the progress made with the liquidation of the Deutsch Asiatische Bank of China. The British Minister had been telegraphically asked to report on the present position.

Maharajah of Bikanir.

LONDON, May 15.
H. E. the Maharajah of Bikanir has returned to Paris.

The Silver Market.

LONDON, May 15.
Messrs. Montagu's Silver Report says the removal of the maximum price and free grant of export licences has had a very great immediate effect on the market. Owing to the absence of stock of silver from which the instant continental demands could be supplied, the price moved with absolutely unprecedented speed, the quotation of 58 pence on the 10th instant being a record since January, 1877. Subsequently sufficient supplies were forthcoming to meet the demand. This caused lower rates. China Exchanges have not moved in anything like the same proportion, as the value of silver quotation to-day equals 5s. 3 5/16d. a tael, excluding the expenses of transmission compared with the cabled rate of 5s. 2 3/4d.

Nurse Cavell.**Removal of Remains.**

LONDON, May 15.
The remains of Nurse Cavell arrived at Dover last night on board a Destroyer. The coffin was borne ashore by eight Burjackets and was taken in procession, which included the Naval, Military and local authorities to the Marine station, where it was guarded during the night prior to departure for London in the morning.

Arrival in England.

LATER.—Great crowds turned out on this typically fine English summer day, to pay the last tribute of respect to Nurse Cavell. The coffin reached Victoria Station from Dover and was received by the Coldstream Guards. A procession was formed by the Coldstream and the bands of the Scots and Welsh Guards playing the Dead March. Then the bier was mounted on a gun-carriage and the "cortege" proceeded along the route lined with thousands of soldiers, who saluted as the coffin passed. On reaching Westminster Abbey, where a great and distinguished congregation assembled, including Queen Alexandra and the Earl of Athlone representing the King, a moving service was held, which concluded with the rolling of the drums, gathering in intensity, followed by the Last Post. The "cortege" then reformed and passed amidst every manifestation of public sorrow along the embankment to Liverpool Street station "en route" for Norwich, where the remains will be finally interred.

A French Honour.

Reuter learns that the French Government has decided to award Nurse Cavell the Cross of the Chevalier of the Legion of Honour.

A Claim for Commission.**On Sales of Petrol.**

LONDON, May 16.
Mr. Justice Bailhache decided in favour of the British Petroleum Company's claim for commission on huge sales of petrol by the Asiatic Petroleum Company to the British Government. Counsel stated that the claim ran well into six figures.

The Dakka Looting.

SIMLA, May 19.

A press "communiqué" says:—Stories are running like wild fire round the frontier of enormous loot obtained by the Mohmands and Shiwaris from the Afghan camp after our bombardment of Dakka. It seems that Afghan officers and men fled immediately, the aerial bombardment began and tribesmen were not slow to seize their opportunity of looting rifles, ammunition, clothing, blankets, and stores of every kind. There is no doubt that they must have secured a good haul, for the Afghans have been inspired by their success to discuss the possibility of making a raid on Basawal in order to loot the Afghan camp there, and are speculating on the chances of their arrival being timed to coincide with another bombardment from air. From Chitral also news comes that local Afghan tribesmen are greatly excited at the prospect of loot from the Amir's troops.

More Loyal Offers.

The latest local offers in connection with the frontier operations are from the Maharajahs of Benares and Manipur and the Mir of Kheipur.

Viceroy's Proclamation.

ALLAHABAD, May 20.

Large numbers of copies of the Viceroy's proclamation to the Afghan people have been spread broadcast throughout Afghanistan.

British Cavalry Charge.

The "Pioneer's" special correspondent has sent details of the recent fighting near Dakka and describes the brilliant charge by our cavalry. He says:—When our gun fire lifted, British cavalry were let in from cover and made a brilliant charge, killing many of the enemy. A force of afghans endeavoured to cut them off from the main body, but the cavalry charged again and hewed their way back amid the cheers of our troops. Our infantry then went into action, supported by artillery and machine guns and after severe fighting occupied the lower spurs of the heights which had been seized by the enemy.

Loyal Offers.

Telegrams and letters continue to be received by the Lieutenant Governor of the United Provinces deprecating the agitation against the Rowlett Bill. The Hon'ble Rai Saunil Pandi Bahadur, whilst expressing abhorrence of acts of lawlessness committed, wishes his services to be utilized for the maintenance of law and order. The Hon'ble Rai Ashitbhuja Prasad Bahadur, of Basti, in sending an assurance of his Honour of his loyalty, states that his district has not been affected by the recent agitation. Kunwar Surik, of Bijnor, brother of the Raja of Tipur, has placed his services at the disposal of the Government, whilst Rai Ali Khan Qazibash, in connection with the trouble on the frontier, is asked to the Lieutenant Governor placing the services and resources not only of himself but of his family and relatives and dependents at the disposal of the British Government.

Indian Budget.

LONDON, May 15.

In the House of Commons, Mr. Bonar Law stated that the Indian Budget would be taken in the 22nd instant.

Montford Report.

LONDON, May 15.

In the House of Lords, replying to Lord Sydenham, Lord Peel stated that a despatch from the Viceroy containing the opinions of the Provincial Governments on the Montagu-Chelmsford report, will be formally presented within a week and copies would be ready soon afterwards.

The Punjab Riots.**Mr. Nehru Externed.**

ALLAHABAD, May 19.
The Hon'ble Pundit Motilal Nehru, who was engaged to defend Lala Harikishen Lal, has been refused permission to enter the Martial Law area.

Case Against Punjab Leaders.

LAHORE, May 20.

The hearing of evidence in the case under Sections 121, 124, and 121-A, etc., against Messrs. Harikishen Lal, Dushchand, Ramohaj Dutt, Dr. Gokul Chand and Dharamdas Suri, commenced on the 17th instant. Among the witnesses so far examined for the prosecution, are Messrs. Bower and Banner of the C. I. O., the Hon'ble Mian Muhammad Saad, the Hon'ble Rai Bahadur Ramesaran Kazibash, and Rai Bahadur Amar Nath. It is expected that there will be a large number of prosecution and defence witnesses.

LAHORE, May 20.

Before Martial Law Ordinance Commission presided over by Mr. Justice Leslie Jones, some further witnesses have been examined for prosecution in the case against Messrs. Harikishen Lal, Ramohaj Dutt and others, among them being Chaudhuri, Shahabuddin, Wakil, High Court, Mr. Broadway, Senior Superintendent of Police, Mahomed Shah, and Jai Gopal Sethi, Barrister-at-Law.

Arguments in the case against Mr. Kalinath Roy, Editor, "Tribune," before Col. Irvine's Commission could not be heard to-day as that Commission were still busy in hearing Wagha Railway Station rioting case. They will be heard to-morrow.

Nizamabad Case.

LAHORE, May 19.

In Nizamabad case in which the crowd burnt a railway bridge, and then burnt and looted the house of a European missionary, four sentences of death passed by the commission have been commuted to transportation for life.

Hiramandi Case.

In Hira Mandi (Lahore) case, in which 15 accused were sentenced to transportation for life, sentences have been commuted by Lt. Governor to 7 years rigorous imprisonment in each case and order of forfeiture of property has been remitted in all cases.

National Bank Case.

More cases of possession of property looted from National Bank, Amritsar have been decided by Martial Law Commissions. Four persons have been sentenced to five years, one to 2 years, and one to 6 months and 2 to 15 stripes, while one was acquitted.

Khenkaran Case.

The second Khenkaran case has also been decided. Five persons were tried and three were acquitted. One was sentenced to 7 years imprisonment and another to 5 years. This case relates to attack on Khen Karan Station.

Hafizabad Case.

In Hafizabad case, in which four men were sentenced to death, the Lieutenant Governor has commuted the sentence of death passed on two of them, Mangal Sen and Karam Chand to transportation for life and ten years rigorous imprisonment respectively. In the latter case of Karam Chand the sentence of forfeiture has been remitted.

Petitions Rejected.

Petitions of Gujarati Mal and Kasar Mal have been rejected. His Honour has passed orders reducing sentences passed in a number of cases which have been tried by Commissions.

Calcutta Postal Strike Continues.

CALCUTTA, May 20.

The strike among the postmen still continues, but signs are not wanting that they are inclined to come to terms. Besides the men at Garden Reach who are loyal 87 men to-day did their duty. Volunteers are doing duty splendidly. Mr. G. C. Guha, Barrister, at-law, on behalf of the strikers interviewed this evening Mr. J. R. F. Booth, Post Master-General. It is hoped an amicable settlement will be arrived at by to-morrow.

Pay of Postmen Explained.

SIMLA, May 20.

In connection with the demand for higher wages by postmen of Calcutta who have gone on strike, it is stated by the Director General of Posts and Telegraphs that there has been a steady increase in the rates of pay of postmen in Calcutta during recent years. In 1914, before the outbreak of the war, the average pay of postmen was Rs. 16 6 0 and grades of pay were as follows: Overseer and sorting postmen Rs. 25, postmen Rs. 20, Rs. 18, Rs. 16, Rs. 14, and Rs. 12. In the beginning of 1917 the rates stood as follows with an average pay of Rs. 16 15 0: Overseer and sorting postmen Rs. 25, postmen Rs. 20, Rs. 18, Rs. 16, Rs. 15, Rs. 14, and Rs. 12. In November 1917 the rates were revised as follows giving an average pay of Rs. 19 12 0: Overseer and sorting postmen Rs. 30, postmen Rs. 25, Rs. 20, Rs. 17 and Rs. 15. From the same month these men were given a war allowance at the following rates: men on Rs. 15 to Rs. 20 Rs. 1 8 0, men on Rs. 25 and Rs. 30 Rs. 2. With effect from 1st November 1918, the rates of war allowances were doubled so that the men on Rs. 15 to Rs. 20 got Rs. 3 while those on Rs. 25 and Rs. 30 got Rs. 4. The average amounts of the postmen now are therefore as follows:—Overseer and sorting postmen Rs. 24, Postmen Rs. 23, 23, 18 and 16. This gives an average of Rs. 23, an increase of 40 per cent over the pre-war rates. The probationary postmen, i.e. new recruits under training, were given Rs. 10 prior to the outbreak of the war in 1914. In the beginning of 1916 their pay was raised to Rs. 11 while in November 1917 they were paid at the rate of Rs. 12. In addition to Rs. 12 their pay, these men got a war allowance of Rs. 1 1 0 in November 1917 while from November 1st (1918) it has been raised to Rs. 2 (7). They also get a gratuity compensation allowance of Rs. 1 so that their present emoluments amount to Rs. 15 or an increase of 50 per cent over the pre-war rate. The statement that the postmen of Bombay start on Rs. 25 and rise up to Rs. 30 is not correct. The postmen in Bombay (which is a more expensive place than Calcutta) start on Rs. 16 and rise to Rs. 40 while the probationary postmen start on Rs. 14.

The Chinese Problem.**Lord Bryce's Speech.**

LONDON, May 16.

Presiding over the Anglo-Chinese meeting at the Court Hotel under the auspices of the League of Nations Union, Lord Bryce said that Chinese race was still strong and virile. China required sympathetic aid of powers who desired her safety and welfare. China needed a uniform system of law and courts of justice, also proper currency and exploitation of mines and other natural resources of wealth by foreigners who had obtained concessions, should be regulated. The withdrawal from political scene of Germans, whose ambitious and aggressive action appeared with conspicuous harshness in China, made this task easier. The reform ought to be undertaken immediately if bankruptcy and anarchy were to be averted and if carried out in a wide liberal spirit. The reform would rescue China from present dangers and give her incomparably important position in the world of commerce. There was hardly any limit to the growth of market for manufactures which China would offer under better administration and with improved internal communications. The principle of open door with equal opportunities for all exporting nations must be strictly enforced. Britain and United States had stood honestly together on behalf of that policy and with their cordial co-operation in which there was every reason to count. It could be made effective. It was however through the League of Nations that the whole problem of reconstruction of China could best be approached. No other work could wait it than helping to save this great and ancient nation from the present strife and possible anarchy. This task should be commended to the League as one of the most urgent awaiting its action.

Mr. Chen Zhen Wang said that China supported the League because it fully harmonized with their cherished ideals. Despite adverse decision with regard to Shantung he still believed that the League would right the wrongs of China. The application of Britain's portion of League's immunity to Educational purposes would be tremendously valuable in cementing Anglo-Chinese friendship. China could assist in preventing another world war by making herself strong. The moral force, not physical force, would command China's allegiance. China was proud to see young western nations like Britain and United States championing her own ancient idealism.

Sir Charles Adair said, China's most urgent security was national unity which the League of Nations offered her in a way that could not be found in any other quarter, great danger in life of China was military despotism.

C. A. McCurdy said that China's real contribution to the League would be help to supply foundation of pure morality.

Egyptian Situation.**Lord Curzon's Statement in Lords.**

LONDON, May 15.

Lord Curzon, speaking in the House of Lords replying to Lord Greaves, said that the situation in Egypt had certainly improved, although it could not yet be described as satisfactory. Order had generally been restored in provinces, but sporadic disturbances had to be forcibly quelled in some towns especially in Cairo. The Egyptian affairs had been conducted without native ministers since the resignation of the ministry on 22nd April. The British Government had emphatically declared that they did not intend to abandon the responsibilities which they had incurred, when the task of governing Egypt was placed on their shoulders. All well instructed foreign opinion interested in Egypt's prosperity appreciated the British protectorate. The Sultan had been assured that Egyptians would be fully enabled to state their views regarding definition of protectorate or necessary constitutional or administrative changes or other vital matters before any decision was arrived at. It had always been Government's intention to send a commission to Egypt as early as possible to determine the nature of the new protectorate. The Government now proposed to despatch a mission over which Lord Milner had been invited to preside. The Government believed that Egyptians should be given ever increasing share in the Government and it was their desire to see Egypt, under the British guidance advance in prosperity and enlightenment and take her place as a prominent Islamic power.

Strike of Municipal Workers.

LONDON, May 15.

Port said.—All Municipal workers have struck under orders.

Canal Traffic not Affected.

The canal traffic is not affected owing to measures taken to provide ships with sufficient coal to reach the nearest port.

Italian Colonial Claims.**Lord Milner Appointed President of Commission.**

LONDON, May 15.

PARIS.—Lord Milner has been appointed President of the commission dealing with the Italian Colonial claims.

American Dirigible at St. Johns.

LONDON, May 15.

ST. JOHNS.—The American dirigible O 5 arrived here today.

All-India Home Rule League.**Wholesale Resignations.**

BOMBAY, May 20.

Mr. Jamnadas Dwarkadas, Vice-President, All-India Home Rule League, Bombay Branch, Mr. Ratansey D. Morjee, Provincial Secretary, All India Home Rule League; Mr. Kanji Dwarkadas, Secretary, Bombay Branch, All-India Home Rule League; Mr. J. R. Gilder, Treasurer, Bombay branch All-India Home Rule League; and Mr. P. K. T. Ling have all resigned their memberships of the All India Home Rule League.

Bolshevists and Petrograd.**Plan to Save City.**

LONDON, May 15.

STOCKHOLM.—It is reported from Petrograd that with a view to saving Petrograd, the Bolsheviks have devised a plan of making it a free port, independently administered, and maintaining but loose connections with the rest of Russia.

Flight of Bolshevik Authority.

LONDON, May 15.

COPENHAGEN.—The National "Fidende" reliably learns, that General Mannerheim, commanding the Finnish Troops, has reached Riihimäki, a few miles from Petrograd. It is expected that the Finns will shortly take the city. The Bolshevik authorities have fled.

Trans-Atlantic Flying.

LONDON, May 15.

TREPASSEY.—The American seaplane N. C. J. has started for the Azores.

A naval airship has arrived at St. Johns. The "Daily Mail" states that it will cross the Atlantic direct to England.

Start for Azores.

LONDON, May 16.—12-35 A. M.

Trepassey, N. C. 3 has started for Azores.

India's Commander-in-Chief.**Sir D. Haig's Opportunity.**

LONDON, May 15.

According to the "Times," it may be assumed that Sir Douglas Haig will have an opportunity of succeeding Sir Charles Murray when the latter retires.

General Import Licenses.

LONDON, May 15.

The Board of Trade announces that General import licenses for a number of articles, including raw cotton, coffee, hides, horns, rooks and tobacco, will be extended until the 1st September.

Netherlands Overseas Trust.

LONDON, May 16.

THE HAGUE.—The Netherlands Overseas Trust has abolished importation certificates except those on imports from Germany via Switzerland.

Reforms in Ceylon.**Question in Parliament.**

LONDON, May 15.

In the House of Commons, replying to Mr. Lunn, Mr. Amery stated that Lord Milner had not yet received the report of the Governor of Ceylon on the Ceylonese requests for constitutional reform and representative Government, but he was aware that the Governor was giving attention to the matter. Pending the receipt of the report, he was not prepared to make any statement regarding its publication.

H. E. Governor of Bengal.

Darjeeling, May 20th: H. E. Lord Ronaldshay with staff and the Hon'ble Sir Henry Wheeler and the Hon'ble Mr. J. H. Kerr arrived by special train to-day the arrival being private.

Peace Celebrations.

LONDON, May 16.

The "TIMES" states that it has been decided to hold national peace celebrations on August 3rd, 4th and 5th, if peace is signed.

Brief Telegrams.

By order of H. E. the Governor of Pondicherry, all the Government officers, who were mobilized and obtained during military service medals of such distinction as the Legion of Honour, or military medals, or the "Croix de Guerre," can be promoted, without any consideration of age or ability, to the next superior grade of the post they held previous to their mobilization.

Monsieur Samy Sarava, Administrator of Maoi (Tonkin), who is a native of Pondicherry, has recently returned to Pondicherry on leave, where he intends to stay for a few months before going to France. As the general election is fast approaching Monsieur Sarava has started a wise propaganda in favour of an Indian member to the French Parliament and himself has come forward as a candidate for Deputyship in the Chamber of Deputies.

The mail steamer "Charda" with the outward mails of the 1st instant is expected to arrive in Bombay at 5 A. M. on Thursday the 22nd May.

The "Pioneer" understands that Sir Thomas Holland will proceed home early next month. Sir George Barnes is expected in Bombay on 3rd June.

Famine conditions prevail over almost the whole of Orissa. Cholera in epidemic form has also broken out among the half-starved people. The mortality is very high.

Mr. S. C. Mukherjee, Deputy Magistrate, Midnapore, sentenced two men to nine months imprisonment for being in possession of 26 seers of opium.

German Merchant Fleet.**Polish Request Refused.**

LONDON, May 16.

PARIS.—The Council of Foreign Ministers has refused the request of the Polish Government to have part of German merchant fleet allocated to Poland.

American Airship Broke.

LONDON, May 16.

ST. JOHNS.—The American airship made a successful landing, but subsequently broke away from its moorings and is drifting seaward. Nobody is aboard.

Abandoned for a Night.

LONDON, May 16.—2 50 A.M.

Trepassey, May 15th N. C. 3 and N. C. 1 have returned to their moorings and have abandoned Trans-Atlantic flight for to-night.

Ship Fallen.

LONDON, May 16.

ST. JOHNS.—The American airships has fallen into sea 85 miles from shore.

Return of Ships.

LONDON, May 16.

TREPASSEY, May 15th:—After cruising off the harbour both American seaplanes returned and began discharging excess of fuel apparently preliminary to a new start.

World Cotton Conference.**Committee Sails to England.**

LONDON, May 16.

NEW YORK.—The Committee of Cotton Manufacturers representing the World Cotton Conference to be held in New Orleans in autumn has sailed for Europe to investigate the textile conditions in Europe and discuss international relations in Textile Industries.

The Abyssinian Mission.**Received by M. Poincare.**

LONDON, May 16.

PARIS.—President Poincare today received the Abyssinian Mission.

Smyrna Occupied by Greeks.

LONDON, May 15.

ATHENS.—Greek forces have occupied Smyrna. The news caused patriotic outburst and is claimed as triumph for Venizelist policy.

The Peace Conference.**Indian Participation.**

LONDON, May 16.

Mr. Montagu and Lord Sinha have gone to Paris to participate in important discussion of the peace conference.

The Afghan War.**Maharaja of Bikanir's****Loyal Offer.**

LONDON, May 16.

The "Times" says Maharaja of Bikanir with characteristic devotion and patriotism, has placed services of himself and his troops and resources of his state unreservedly at the disposal of the King Emperor in connection with Afghan violation of British territory.

Ex-German Consul.**To be Repatriated Shortly.**

LONDON, May 16.

In Commons Mr. Churchill stated that it was understood that the former German Consul Wassmuss was at present taking refuge in German Legation at Teheran. It was hoped that he would shortly be repatriated. The intelligence department was doing everything possible as regards keeping watchful eye on Wassmuss.

Dirigible Flown Away.

LONDON, May 16.

ST. JOHNS.—The dirigible which drifted seaward had flown from long island in 25 hours 40 minutes. An American destroyer started with orders to bring down the dirigible by gunfire if located.

The following Press Communiqué dated 20th May is issued: No further operations are reported from Dacca. The band collected by Yar Muhammad at Chera is now believed to have dispersed and sniping has for the time being, practically ceased in Khatia.

The situation on Kurram Border is still obscure. The Afghan troops piqueting the Pishawar ridge are adopting a somewhat aggressive attitude and our pickets on our side of the border have been fired on at night. Conditions are also unsettled in Khat. Local reports state that General Na'ir Khan, Commanding in this district, is expected to arrive at Mardan on 19th or 20th with a detachment of regular troops and a tribal lashkar. Reports from all other parts of the frontier are satisfactory and the attitude of the tribes remains good.

Arrival of Sea.

LONDON, May 16.

TREPASSEY.—The seaplane N. 4 arrived here to-day from Halifax.

రాధామోహన భగ్య (గంధాలయము, బెజవాడ:—
ఈ (గంధాలయమును స్థాపించిన వాడిగ లేదు నడిమి తిరు
వ్రాసిన జమీందారు గారై యొకప్పుడు సహాయము చేసియుం
డిరి. వారియొక్క సహాయమువలననే ఈ భాండాగారము
నేటిస్థితికి వచ్చుట సంభవించినది. వారు గలిగిన పియ్యట
వారి పెద్దవమారుడు గారును, జమీందారిగారును కూడ ఈ
భాండాగారముపై ఆధిపత్యమును జూపుచున్నారు. ఈయధ్య
వారి రెండవమూర్తిగారి వివాహసందర్భమునవారి పియ్యట
వారును మహారాజుగారి కోటగిరి పుల్లయ్యగారుగారును, తిరు
వ్రాసిన జమీందారిగారును నూటపదహార్లను ఈ భాండా
గారమునకు వివాహకట్టుముగ విరాళము మొసంగి రని
ప్రాయోజనము సంఘటించుచున్నాడను. మా పుర ప్రముఖులలో
నొకరగు మ. రా. శ్రీ. కౌతా పూర్ణానందము పంతులుగారి
కుమారుని వివాహసమయమున వారి పియ్యటలగు సత్తెరువు
వాస్తవ్యము మ. రా. రా. రావులవాదను తాడేపల్లి వేంకట
కృష్ణయ్యపంతులుగారు ఏదినిరూప్యముల విరాళము మొసంగి
ఈ సుందర్యము నెడల వారికి గల ఆధిపత్యమును వెల్లడించిరి
అని యొకరు ప్రాయోచుచున్నారు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషములకు సూచన.

హిందూపురము వార్తలు; విద్యార్థుల సంకలనములేదు.
అల్లూరుపురవాసి; ఉపాధ్యాయుడు; బాలవిద్యార్థి
చిత్రకలం; గాంధీజీజ్ఞా; కా. వెంకటేశ్వర; చంద్ర; సింహపురి
వార్తలు; కా. వెంకటేశ్వర; ప్రకటించు లేనందులకు చింతిల్లు
యన్నాడు - సంపాదకుడు.

I

చెన్నపురి ఆంధ్రసాహిత్యసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, రేపు జూన్ 25 లో ఈ సభకు వారి అధ్యక్షుడు వార్షిక సమావేశము కల్పించి సభ్యులను సమీక్షించుచున్నది. పులియార్థియందు సభ్యులైన నిజాద్రిత్యులైనను కాకున్నను తప్పక వచ్చి తమ భగ్యమును తెలుపుకొనవలసియున్నది. పరివర్తనపట్టింది మొదలు ఇంకొకటిను ఏటేట జేయుట మొదటి సభలు జరుపుటతోనే కాలయాపన మగుచున్నది. కాని ఈ సభ ఫలితము కానరాదు. జయంతి రామయ్య పంతులు గారితోపాటు అధ్యక్షులుగనూ, తక్కిన యాధిపతియగుట చూచుచున్నాడు. అందుకు అందరి, రాజధాని నగరము చెన్నపురిలో స్థాపించుటచేత, ఆంధ్రలోకము మొదలునుండి, ఈ సభకు ఏమాయాధ్యయము నయినను, జూర్యమునును చేతులువెయినను, తలంచిన గాని రానురాను అత్యంత రూపుమాని, సాంకేతికాత్మికములతో సామర్థ్యమగుచున్నది. దోతమువారి త్రైవిధిలోని గ్రంథములు ఎన్నోకి ట్టిరి వారికి చదువుకొనటకు లభ్యము లగును. కాని ఏదొక్కొక్క చట్ట కొని తెరిగినను వీరి యొద్ది గ్రంథములను కన్నులతో చూచుటకైనను భగీరథ ప్రయత్న మును చేయగల సభ్యులు అయిన సభలు లగుదురో తోచుచున్నాము.

ఈ విషయమునంతయు నిజమింది ప్రస్తుతము మనము గమనింపవలసిన విషయము పరివర్తనవారు ఇంతకంటేను నిర్వహించినపని ఏమాత్రములేదు! పరివర్తన స్థాపించునపుడు దీని యాదేశములలో లెక్కజూచును సంపూర్ణమును అగు కోకమును నిర్మించుట నూర్చుగ్రంథనిర్మాణమునకై కండితసంఘము శ్రేష్ఠులని జేకోపయోగకరములగు ప్రాచీన సమీక్షాగ్రంథముల సన్నిధిని ప్రమాణము లగు చారిత్రకాధారములతో నిర్మించుచేయుట అను నీ మున్నగునవి తెల్పుట గలవు.

ఇప్పటికి వీరు నిర్వహించిన కార్యములలో గ్రామ్య గ్రాంథికనివాద మని ఒకదానిని బయలుదేరి దీని కొరతను వారికి అర్థకంపుట మున్నగునవి మాత్రమే యని చెప్పవలసియున్నది.

కావున ఆంధ్రదేశీయులెల్లరును పరివర్తన సరియగు మార్పును సడచునట్లు కల్పించి జరుగజేపు సభలో నెదుర్కొనవలెను. ఆంధ్రసాహిత్యము సుద్ధరింపవలయును. కనుక తప్పక ప్రతి ఆంధ్రుడును తప్ప తమ భగ్యమును తెలుపుకొనును గాక యని ప్రార్థించెదను.

ఒక ఆంధ్రుడు.

II

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, ఆంధ్రసాహిత్య సభకు ఆంధ్ర భాషాధార ద్వారాను సాంధ్రీకమున సద్ధరించు తలంపున బయలుదేలు కల్పించు విధిలేదు. భాషలోగల లోపములను వానికే దగు నివారణోపాయములను బహుత్రివిధముల కనేక పర్యాయములు చూపి లోకమున ముద్రపరిచింది. ఇంకొకటి సమీక్షించుగల గొనసాగించి జేకోధారమునకు బూనుకొన్నది. ఆంధ్రీకమునందులకు బట్టలను వారిలోని దీనికే జేయుట మొదలై యోచించునందు సభ్యుల జేయుచున్నారు. పరివర్తన గొరవించుచున్నారు. కాని యాంధ్రలోకమున కిది ముఖ్యవిషయము మాత్రము చేయించుట వ్యాఖ్యము గాదు. భాషయందును జాగ్రత్తమునందును గల వివాదములనే ముఖ్యముగా జర్పించి సిద్ధాంతింపవలసియంద దాని నుపేక్షించి గమనించుటలేదు. లేనివి, పరివర్తనాదేశములగునవి యున్నవ్యాసముల నీవిధి రెండుదినములందు జరిపినంతమాత్రమున కేలాభిమును నాకగపడలేదు. వ్యాసములను ముందుగా బులికలలో ప్రకటించి వానికి వివాదములన్నవో నవి యాసభయందే పరిష్కరించు టుచితము. అట్టి పరిష్కార

ములకు సభ్యులను గాని కేవలకేవలము బహుజనాభిప్రాయము తెలుసుకు టితికల్పము. కావున బహుజనాభిప్రాయము ప్రాచీనమును వీడి లోకావకారక మగు ప్రాత్యక్షమున నలంబించెదరేమోయని యుద్విహ్వానమున్నది. వివాదము లేనది?

- (1) తక్కిన జన్మసలము
- (2) బమ్మెర వారరాజు నివాసస్థలము
- (3) బాలవ్యాకరణగ్రంథప్రకాశకావిమర్శ

వీలొ మూడవది చాల ముఖ్యమగునది. రచయితలు బాలవ్యాకరణములోని కొన్ని మాత్రము వ్యాఖ్యానములను ప్రాసించుట. ఇట్లు దాంధ్రీ వ్యాకరణమే జీవనాధారముగనున్నది. దీనిని విడిచియు లేదు. 2 వది బాలరు మొదలు పండితులెయ్యే ముఖ్యధారము. అట్టి వానికి నూరిగారి ములకరిగె తెలియక తప్పుటకథముల ప్రాసిన నీకే నీ మందిజ్ఞున మలకమున?

క. సాంబమూర్తి.

రామచంద్రపురం తాలూకావార్త
(మాచిలేటి వద్దనుండి)

సత్యాగ్రహము.

రామచంద్రపురం నుండి 18-వెంటెటి నెల 6 వ తేదీన ఆచ్చటిరేగురూము భవనమునందు జరిగిన సత్యాగ్రహసభకు కొందరు ఉద్యోగస్థులు గూడ వాయిరిని ఎవరో జిల్లాపోలీసు సూపరింటెండెంటుగారికి తెలియబరచుటచేత వారు జిల్లా కలెక్టరువారి ద్వారా ఆట్టివారి సంజాయిషీలు పంపించవలసిన దని ప్రాసించింది. అట్టి సంజాయిషీ లెచ్చుటయందు కొంద రట్టిభవన కామ పోయియుండలేదనియే యిచ్చిరిని తెలియుచున్నది. అట్లు సభకుపోయినవారిపేర్లు కల్పించుగలిగిరో చాల వింతగుచున్నది. సభాకారణమున, యువశ్యాసమనమున, ఎట్టి సంజాయిషీలు లేవు కాని సభకుపోయినవారు మాత్రము మొదట సంజాయిషీలు పంపవలసి వచ్చినది. పర్యవసాన మింకను చూడవలసియున్నది.

విద్యాలయపు.

ఇచ్చటి డిస్ట్రిక్టుమునకు యం.మంజునాథరావుగారిని ఉడిపికోర్టుకు బదిలాయించిరి. వీరిని కోర్టుకునువ్వలను వీడ గ్గుకు సభచేసి గొరవించి యల్పాహారముల విందుచేసిరి.

రామలక్ష్మణ కవులు.

వీరు కృష్ణజిల్లానుండి యచ్చటికి వచ్చి రేడింగురూము భవనమున నీ మధ్య ఘంటాకధాసమును అనగా గంటవాయిం చుట వలన యశక్తియును బట్టిగ్రహించుట నేతావధానమును అనగా నేతరచలనములను గ్రహించుట రామావధానము అనగా "రామ లక్ష్మణ" అను నీరెండు పదములను వివిధరూపముల నుచ్చరించుట వలన గ్రహించుట మిక్కిలి శ్రేష్ఠతతో గానించి సభవారిచ్చిన కథయును రామకవి లక్ష్మణకవికి వైవిధ్యమున సంజ్ఞ చేయ గలిగి హిందూమాత యొక్క విద్యావీరతయు, నాస్పృశ్యమును తెల్పిడి చేసిరి.

రయశ్రేయ.

ఈ తాలూకా గ్రామములనుండి ప్రయాణితులు చాల భాగము ద్వారాపూడియిల్లె వైవనమిదుగా పోవలసియు న్నది. అట్లేవనలో నీవుధ్య టిక్కెట్టులేకపోవుటచేత ప్రయాణితులు చాల ఇబ్బందులకు పాలగుచున్నారు. అన్ని కరవులతో కాటు టిక్కెట్టుల గూడ కర వొచ్చినది కాబోలు. వైవన వారు ప్రతివారికిని విడివిడిగా ప్యాసు ప్రాసీ యిచ్చుటకు బద్ధకించి ఒక్కొక్క వైవనకు పోవు ప్రయాణికుల పందరిని సమకూడవలసినదనినీ వారి కందరికి ఒక్కటే ప్యాసుప్రాసీ యిచ్చుటనినీ చిక్కులు పెట్టుచున్నారు. వాధులపడలేనివారు విధిలేక పెద్దకాను టిక్కెట్టు కొనుక్కుని పోవలసినవారు గున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు బుక్కింగు సాపేక్షనీవారుని చెప్పుచు టిక్కెట్టు గూడ నిచ్చుట మానవేయుచున్నారు. బండ్లన్నో నిలబడుటకు గూడ స్థలములేకుండ యున్నది. ఈ ప్రయాణికుల బాధలతో రైల్వే యధికారులకు నిమిత్తము లేనట్లు తోచుచున్నది.

కడదిన ఏప్రిల్ నెలలో పప్పుదినములు నిలుకడగానే యున్నవి. కాని యిప్పటికిరెండు ఒక సంవత్సరంకొంద భులతో పోల్చుచూచుచుండల 100 కి 51 వంతున పోచినవి. ఇప్పుడు ఎక్కిన భరలు ఈక్రింది తీరుగ నున్నవి. భాగ్యము 100 కి 57 వరకు ఎక్కినవి. గోదములు 100 కి 32; బాట్టి 100 కి 35; కామధాన్యము 51; బాహ్రాధాన్యము 58; నెయ్యి 26; మరకచక్కెర 48; వంతున ప్రభుముగా ఎక్కినవి.

సామంతు.

శ్రీధర్ శరీరించిరి.

స్వదని సభవారికి తెలిపి మండల వాసులందరూ గుంసూరు వారికి సహాయముచేయ (పార్టీంచిరి. మండలమున వ్యవసాయ పాఠశాలలు నెలకొల్పటకు బరంపుమునందు మొనటిగోరు కలాకాలను నెలకొల్పటకు గల ఆసరములను నివరించి.

శ్రీ రామములు.

అధ్యక్షోపవ్యాసము నుగిసిన యనంతరము యాధ్యయన ఆంగ్లేయులకు కలిగిన విజయమునకు సంబంధము చూపుచు సింహావధువును కొనియాడుచు అధ్యక్షులచే నుకతీర్వాన ముపసాదింపబడినది.

మిమ్ముటి నీ వి.న. సరసింహరాజు, మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగార్లు పంజాబు నిరంకుశతన, రౌల్టవట్టును నిరసిండుచు శ్రీరామములనుపసాదించిరి. వీరిని సభవారేగ్రీతముగా సంగీతించిరి. ఆటరతువారి మండలవసరములకు సంబంధించిన శ్రీరామము ల శేకములు చేయబడినవి.

సభాకార్యక్రమము లన్నియు జేకోభాషలలో జనప బడిట సంబోధకరము.

సాంఘికసభ.

సోమవారమున సాంఘిక సభ జయప్రదముగా జరుపబడి నది. జయంతి వేంకటనారాయణగారు అహ్వన సంఘమువారి తరపున సాంఘికసభకు వచ్చిన ప్రతినిధులకు స్వాగత మొనగిరి. శ్రీ అయ్యగారి వేంకటసుబ్బారావుగారు సభాధిపత్యము వహించి, పట్టుచట్టము నామోదించుచు సంఘకవిత్రితను గురించి, జాతిభేదములను రూపుమాప ప్రయత్నములు చేయవలయు ననియు అధ్యక్షకోపవ్యాసమును నడిచిరి.

పండితులశేఖరు సభకు వచ్చి సీ కార్యక్రమములలో పాలుపుచ్చుకొనిరి.

పారిశ్రామికసభ

పారిశ్రామికసభ సయితము నిచ్చట జరిగినది. గోపాల కృష్ణమూర్తిగారు పారిశ్రామికసభకు అధ్యక్షతవహించి పారిశ్రామికాధారమును గురించి యుపవ్యాసము నిచ్చిరి.

ఖదంగు జమిందారుసోదరులు సభావ్యయములన్నిటిని భరించి సభలను జయభద్రముగా జరుపుట కెంతయు సాయము చేసిరి. (తంతరిలన.)

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కార్యకముఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు మును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును, ఆ యుర్వర్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నియమమును, పోషకాహారము మే మే భేదమును, తెలుపి ప్రాయోగోచరము.

వైద్యశాస్త్ర ముచేతకంకర్ గోవిందజీ, ఆరంభనిగ్రహ కోవధాలయం, 157, బాడ్వేలుద్రాస్

ఆఫ్ ఘన యుద్ధము

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

నీర్మా, మే 18:—ప్రభుత్వమునా రిట్లు ప్రకటించుచున్నాము:—సిద్ధాంతి ప్రకటనలో నివేదించబడిన ప్రకారము 10-వ తారీఖున దసవాయి ముఖమున శత్రువుల గుట్టుచుట్టు కనుగొనబడినది. ఆపుగనులు ఆ సాయంకాలమున దక్కా ముఘల్లములను అడ్డగించిరి. గొప్పపోరాట మైనదివారి వారు తరుచుబడిరి. రాత్రివేళ నురల పోరాటము చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగలేదు.

ఆపుగను స్థలములు పట్టుకొనబడుట.

17-వ తేదీ ఉదయమున నుర ప్రయత్నములు, దక్కాకు వచ్చుచున్న రెండు మైళ్లదూరములో నున్న గనియలలోని ఆపు గనులను అడ్డగించుటకు, దక్కానుండి బయలుదేరినది. తేళము గుట్టులయందునుగట్టచేత, కలూరునదిలో పడుచున్న నదముల గుట్టులగుండా ప్రవహించుటచేత ఈనదములన్నిటికిని కాలవ లద్దములచుట్టుచేతను ప్రయత్నములు నడచుటకు కష్టతరముగ నున్నది. గొప్ప పోరాటముపై జనరలు స్కేనుగారు సాయంకాలము ౫౦-50 నిమిషములకు గనియలను వట్టుకొనిరి. ఆపుగనుల ఎంమిది మైళ్లదూరమున, చాల భిరంగులను ముట్టు అడ్డగించినది. ఈ ప్రయత్నములకు సహాయముగ, ఆపుగనుకాకులవారు కూడ వచ్చినట్లు ప్రాచీనము. ఈ యుద్ధములో మాయొక్క విమానములను ముగిసిపోయిపోయి నుండి, బసవాలు, జలబాదులమీద బొంబులదాడి వెడలెను.

సైనికులు కొండలను చక్కజేయుట

కైబరు కనుమలలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నవారిని నున్న ప్రయత్నములు, అల్లముజుద్దుకు దక్షిణమున నున్న పాకులు పేల్చు వారలను కొండల నుండి తరిమిరి. యాదునామయ్య గుంపులోచేరిన ద్రావీడులొక్క ముఘల్లవారు చాలబాధ పట్టుచుండుటచేత, ప్రయాణికుల ప్రాంతపు సైనికులకు బాధ కలిగించుచుచేతను వీరినిగూడ కొండలనుండి తరిమితిమి.

సరిహద్దు స్థలములలోని కొండకాకుల రాజధాని

కొలది దినముల క్రిందట మా విమానములలో నొకటి శత్రువుల గుట్టుచుట్టులను కనుగొనబడుట బయలుదేరినప్పుడు బాకరు కొండలోయలో మా విమానము దిగవలసివచ్చెను. తెప్పటిసెంటులు బాకరు, హోయగార్లు, టక్కాఖేలులను చక్కగ మావడిరకు వార్తలు వైమానికులకు నివేదించుటచే నురహద్దుస్థలములలోనున్న బ్రాకును, నీనుకాకుల యొక్క కైఖి ఇంకను సంక్లిష్టముగా నున్నది. ఆఫ్ గనులు వీరిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగా మిగిలినది కన్నీడముల ప్రయత్నించినను వీరి నడత సంక్లిష్టతరముగ నున్నది.

యుద్ధవివరములు.

19 వ తేదీకల ప్రభుత్వప్రకటన ఇట్లు తెలుపుచున్నది: 16, 17 వ తేదీలలో దక్కాకు వచ్చుచున్నవారిని గుంపుగా యుద్ధగిరిములు మాకు అందలిను. దక్కాకు వచ్చుచున్న నున్న వర్షశిఖరమును, మైదానులకు 2000 అనుగులకు వైగా నున్న దక్షిణకొండలను మా ఆధీనులలో నున్నది. గనియలకు నాయవ్యపుముల నున్న మేలూరు కంటోను మెంటు, కోబాటు కోటయను మా స్వాధీనములో నున్నది. 17 వ తేదీని నానగు ఫింగులను మేము పట్టుకొంటిమి. తయారుజేయుటచే ఆఫ్ గుండ్లెంటులు నూనిగురు చేరిపోయిరి. 14 వ తేదీని బిల్గోలో పోరాటము జరిగినను వార్తలు లిరుగ నివేదించబడినది. ఆ పోరాటములో మనశత్రువులు 70 మందికి చెల్లుకు తగిలినది. కొందరు చనిపోయిరి.

యాదు మహమ్మదు గుంపు వారిని, పిశాచాయొక్క అల్లముకాకులలోని వారిని, 60 మందికి గాను ములు తగిలినది. కొందరు మడిసిరి. 16, 17 తేదీల యందు ఆనీమానుజిద్దుగద్ద మా ప్రయత్నములు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నవారు చక్కజేయుచుండగా, వీరిలో చాల మందికి చెల్లుకు తగిలెను.

ఆపుగను సానములోని స్థితిగతులు.

మెక్లలోనినుగారి ఆశుభము.

బొంబాయి, మే 19:—జోషుకు ఇంజనీరింగు కంపెనీ లిమిటెడ్డుకు చెందిన జె. ఇ. మెక్ల కాళినుగారు బొంబాయి నగరమునకు రాగానే, బైల్లు ఆఫ్ ఇండియా ప్రతికా ప్రతినిధి సంఘస్థించినప్పుడు, ఆపుగను

స్థానములోని స్థితిగతుల వివరము మిగుల ఆశుభకరమైనది. వివరముల నింకను తెచ్చిరి. గతించిన అమీరు హబిబుల్లాఖాను రహస్యముగా చంపుటకు నిశ్చయించిన ఆపుగనుల కొందరు, బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికి శత్రుత్వమున వహించుటకు నిశ్చయించుకొనియున్నారు. ఆరునల్లాఖాను, మజరుల్లాఖాను, అంగరక్షకదళమునకు చెందిన హబిబుల్లాఖానుబహదూరు ఈకుట్రకు నాయకులు. ప్రస్తుతమున ప్రైవేట్ కార్యక్రమము ఈ దురుతుకు కుటుంబములో ప్రధానపురుషుడు. హబిబుల్లాఖానుగారి హత్యకు మూలకారణములకు విచారించినయెడల నాజరుల్లాఖాను సింహాసనారూఢుడగుటకు ఆరునల్లాఖాను కాబూలు గవర్నరుగ నుండుటకును, వీరు ఏ గొప్పజేసికొనినటులు తెలియచున్నది. ఈ నాత్యర్థల బయలుదేరిన అసంక్లిష్ట ప్రి ఎట్టి దానివైనను తేళములో నుంచుటకు తగ్గవచ్చును అన్నియును వినియోగించుటకు నిశ్చయించెను. ఈ నాత్యర్థల ఈకుట్రలో ప్రవేశించిన, అంగరక్షకదళములోని ముగ్గురు, హబిబుల్లాఖాను యొక్కరాజీ ఉల్లేపాదన మనకు వర్ణించిన పుస్తకలలో నొక రాజకీయవిద్వానిచే విచారము చేయబడినది వాదనముచేసి ముండెను. కాని ఈ వాదనమును నిర్వహించుటకు కాలయాపము చేయబడుచుండెను. అమీరు కాలయాపము చేయుచుండుటచేత, అమీరు ఏమి జరుగునో యని ఆరునల్లాఖాను బహదూరుకు కుట్రచారులు తెలిపిరి. హబిబుల్లాఖానుగారిని చంపుటకు ప్రయత్నములు చేయుటచేసి, మొదటకుదేరించిన దాకంటె సాఫ్య మైసంక శిష్యులుగా నాత్యర్థగారినిబుడెను. ఈనాత్యర్థ గారిని బడిన తరువాత నాజరుల్లాఖానుగారు అమీరుగా నుండిన ప్రకటించెను. చనిపోయిన అమీరు పుత్రులు, ఇవాళుకుల్లాఖాను ముట్టునున్న వారలు, నాజరుల్లాఖాను ని సహాయులగుటచేత ఇవాళుకుల్లాఖాను సింహాసనమునకు వచ్చుకొనెను. నాజరుల్లాఖాను, హబిబుల్లాఖానుగారి మృత కశేరిమును జలబాదునగరమునకు గొనిపోయిరి. ప్రతికూలవాదులు తొక్కుకొట్టియు, ప్రతిజంతువును మేమునట్టియు స్థలములో హబిబుల్లాఖానుగారి కనముకు పాలిపెట్టుటకును ఆలోచించిరి. అట్టి అవసరమును హబిబుల్లాఖానుగారి ప్రభువుతుకు ఆజ్ఞేయించిరి.

వీరి ఆజ్ఞేయముల కొంతగా విషయబడినది. అమీరు హబిబుల్లాఖాను మృతకశేరిగా గాపు మైదానులో పాలిపెట్టుబడినది. ఈ చర్యయందును కొంత అవమానము గలదు. చనిపోయిన అమీరు హబిబుల్లాఖానుగారు గాపు అటాకుండు ఎక్కువ యుత్సాహము కలిగియుండెను. తరుచుగ ఈ అటా నాకునునే యుండేవాడు. తరుచుగ నున్నప్పుడు ఈ అటా ఆదేవతనిన దని బలవంకపెట్టువాడు.

దర్బారు సభ్యు లీడరు విషయాలై యుండిరి. అమీరుగారి మృతకశేరిమును గాపు మైదానులో పాలిపెట్టుటచేత అచట గాపు ఆయుధావునిని కలది అచట పూర్తి.

మెక్లకాలినుగారు ఆపుగను స్థానములో అరునల్లాఖానుగారు అమీరుగుటకు తగ్గించిన విషయములకు నడుపుచు, ప్రజలలో ఈనాత్యర్థ విషయమై కోపము అతిశయించుటచేత, నిరసరాధి ఎవరో ఒకరిని ముద్దాయిగ జేసి, వారిని అరునల్లాఖాను కఠించెను. ఈ రీతిగా అరునల్లాఖాను చేయనియెడల, వీరాచరకముక్రింద ప్రజలు కాంతముగా నుండెడివారు. చనిపోయిన అమీరును రక్షించు ప్రయత్నమున కర్షకును హత్యలు సాలయ్యెను. తరువాత నడిచుచు చెరసాలనుండు ఉంచబడినది. హేనుల్బుకలలో కొముకు కనిపించి చెప్పిట్లు, ఈ నైస్యాప్యములకు తమకు సంబంధముల హబిబుల్లాఖాను, అరునల్లాఖానుకు, కలలో కనిపించి, చెప్పిననుకొనవార్తల కల్పించి, వారిని చాటు పాటులకుండుకొంచెను. అరునల్లాఖాను, దర్బారు గా వింది, నాజరుల్లాఖానుయొక్క సలహా ప్రకారము కన్నులు చంపెనని వానిమీద నేరము మోపి, మరణశిక్ష విధించెను. వెంటనే కర్నూరు దర్బారులో కరలకు తీసికొనిపోబడినది. అచట ఆతడు కర్నూరులో చంపబడినది. కర్నూరు ఏవిధమైన పురుషుడి లేదు కుటుంబమునకు చెందియుండెను. వీరు వీనినాత్యర్థ ప్రతికారము తీసికొనగల్గినవారు కాదు. ఈసమయములో ప్రధానసైన్యాధ్యక్షుడు, తన అసాధారణ ప్రభావిశేషముచేత, ఆపుగను స్థానమున పరిపాలించుచుండెను. అమీరు అరునల్లాఖాను నామకుడై యుండెను. అన్ని ఆజ్ఞలును ఈతనివ్యాసా నమ్యుచుండును.

1604 FOR SALE. Calcium Carbide lb. tin Rs. 0 12 Do. 28x lb. tin " 17 8 Do. do. " 16 10 G. M. GANGATHARAN, 135, Govindappaiah Street, Madras E.

(1618) నోటీసు.

జేసస్థానమునకు 1829 ఫలికీ కావలసిన అడుగున వివరించిన మేరకం సామానులను సరఫరాచేయు హక్కును 1919 సంవత్సరం మే నెల తే 80 ని మధ్యాహ్నమున ఆ మొబడి రోజులలోనున్న జేసస్థానం కచ్చేరివద్ద యాలంజేయబడును.

Table with 2 columns: సామానులవివరం and అందాజుగా సంవత్సరమునకు కావలసిన నష్టము మొత్తం. Rows include 1. తెనాలివిత్తం, 2. ఏరుగులకు ముతకవిత్తం, 3. నెల్లూరువిత్తం, 4. పెనలపల్ల, 5. కనకలు, 6. కనకపల్ల, 7. వుద్దులు, 8. వుద్దిపల్ల, 9. నెయ్యి, 10. నవ్వులనూనె, 11. చింతపండు, 12. చెల్లం, 13. చక్కర, 14. ఆముదం, 15. కిన్నవాడుర్.

యింకా యితరవిధుల సామానులు వీట్లయొక్కయేలంకాలంలో తెలుపబడును.

క్రిందివారణకర్తల వారి మంజూరువుత్తరువు లోబడి జేసస్థానం అధీనుయొక్క చక్రవర్తిగవర్నరుల యేలంజుకు బడును. యేలంలో సవాల్ చేయుకు తాము అరునల్లాఖాను 7 ను సవాలు చేయకొనుచు సభర 1 కి రు 100 నూరు రూపాయలు డిపాజిట్టు చెల్లించవలెను. యేలములో కొనుగోలుచేయని పాటగార్లకు డిపాజిట్టు మొత్తములను యేలమును ముగించు అయినతోడనే వాపుకు యివ్వబడును. యేలం భాయించేయబడిన పాటగార్లు యేలంమంజూరు అయిన 10 దినాలులోగా తాము మొదట చెల్లించియుండు డిపాజిట్టు మొత్తంగాక సంవత్సరమునకు సరఫరాచేయుటకు వచ్చుకొన్న పుట్టాయిపు తరహాం సామానులయొక్క కిమ్మకునై రు 100 కి రు 100 చుల వంతుల యేర్పడిమొత్తం మొదటిడిపాజిట్టుతో సహాసరిపాట్యేట్టు మొత్తముకు ఫరానతుగ చెల్లించవలసివెను. సరఫరాచేయునట్లు పూర్తికొన్నందుకు భారా నామాప్తంపు వ్రాసియివ్వవలెను.

భారానామా యొక్కవర్తపు తెలుసుకొనుటకు పాటగార్లు జేసస్థానం అధీనులో విందియుండు నమూనాను చూడవచ్చును. వాటిని యాలకాలములో సహించుకువలెను.

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసు జీ

తీరుతుల తీరుపతినగై రా జేసస్థానముల విచారణకర్తలవారు.

వికొరియా ఆనుపత్తి, కాకినాడ.

అంతకుముందు బహువిపులకగా బాగుజేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రసిద్ధిచేయబడిన బాధ వడినకు, తిరిగి దృష్టి (మాపు) పొందగలను. కంటిలో పువ్వులు, ఎర్రపులు, పురులు, మరదలు కన్నుల సుమస్త శ్రేణిగములు ముందుబడును. కడ వీరల వదిలివెను. (1568)

- 1. ఆంగ్లం వైద్యముగవంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. వల రు 1-4-0. 2. ప్రైవేటును ఫీసు ఆం గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వల రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యు. డి. నల్లూరు.

పండ్లవైద్యము.

జాకరు గిట్టుక బుధుడు

12 క్లుప్త వేద, ఎన్నోమహాప్రాయము.

ఈ విధవైద్యము వికారములు చేరవైన సంవత్సరముల జీవించుచుండెను నొప్పిచేయడం పీడితముగను. బలహీనమైన పండ్లను బాగాను కట్టుబడిత బలవంతులకు సంవత్సరముల వైద్యము బాగానుచు నూరుముడు, కల్లు క్రొత్తకల్లు, ఇంకను తుంటినంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను చూపుచు వైద్యకాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి రిమ్మన వాటికి చికిత్సచేయవలెను వచ్చియున్నాము. బండ్లని పి ముంపుకునొప్పిచేత నేతయిండును.

తల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

కంచభాషను చూచికోనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

తలనొప్పులమాన్యుక. వాయువుపోట్లబావును. పొన్నపునెప్పుల బారదోలును. పోట్లను పోగొట్టును. ఇది యెవరి యనశేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంబంధించినది. కనమాలికలచే హిందూదేశమందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే వేలవేల యొగ్గతా వ్రతములు పొందియున్నది. అన్ని దుశాణువులలోను వికృతములు. ఒకపాటి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

తామర, నీటి, విశగగజ్జి, దురద, ఉంగరములపంటియుట్టు, రసికాడుట, పెంట్లుక బూడిదోపుట మొదలగు చర్మరోగములను వాడవలసి వేయవలదు. రాజారాజి బొమ్మను చూచికోనిన మంచిది. తెల 0-6-0 లా నూత్రము

మో హి నీ తై ల ము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. వీరులును నూనెల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దం త చూ ర ము

వంటి నొప్పులకు దివ్యమధము; ఉపాసకగర్భిణియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దాన్ని 1-కి తెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లా.

అమృతం జనము డి పో,

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. రీ, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

100 మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టర్) కాబడినది

ఆటో దిల్ బహార్

(రిజిస్టర్) కాబడినది

ఇట్టిచాలపురుషుల కనుపడునది. సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలిగి.

ఆటో చూడుగాని, సారాయుగాని, చేర్చబడదు సిద్ధము చేయబడిన తేల పువ్వుసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్య మగు సువాసన నిష్పల్లవించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నెలు అర (డాం)	సీసా 1-కి రూ 0-8-0
మధ్యస్థం నెలు 1 (డాం	" " 0-12-0
తేలిక నెలు 2 " "	" " 1-4-0
నెట్టనెలు 4 " " తక్కువ కొన్ని " "	" " 2-0-0

వి. పి. నిర్మాణ బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్డలకు 0-14-0 ప్రత్యేకము పట్టెలు, పట్టెలుమొదలగు ప్రత్యేకముగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనిని అనేకమారు నేలను నింపుట కలవు. కావున కామకొనునపుడు సీసానైన ను వాడవలెనని అటోదిల్ బహార్ కను పేగుల పరీక్షించువు. ఈ ఆటో నిల్వచూపుచున్న కలతలములను పరిశీలనచేయగోరువారి దిగువవానికి వ్రాసినచో అతనికియిత్తు గల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోదరులందఱు:— అంగ్లో ఇండియా ప్రెస్ అందు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నీధి, బొంబాయి. మద్రాసు సోదరులందఱు:— మెహతాపురమో త్రంమాస్త్రి, వై వాబాచో గోడే, మద్రాసు.

మో స పో కు డు

కుప్పపట్టసియికుండ చేయరంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు. అట్లు కుప్పపట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

కయాలెన్ డిల్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ ఫ్లామామెంట్."

Willes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పలకును మునుముగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా నైలువే కంపెనీలును ముగ్గునిసీపలువారు పల్లికు వర్షపువారు బొగ్గుగునులవారు లోహగునులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండును. కాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

నెల రూ. 55-0-0

సోద సెంట్రు:—వి సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తెనాలిపెట్టె నెం. 55కి రూ,

389

మదరాసు.

వై కామ్రాజిక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము

అమృత

గర్భాశయ రోగనివారకము:— శ్రీలక్ష్మ గణపతి యుతుకూల ఒహిష్ఠి కావించుట, అకాలబహిష్ఠి, మెలబాడి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కునుమరోగము, సంభావనీనర రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరవేలులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్కవ్యాధి లను కుదుర్చును.

నెట్టబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ. 1-10-0

అమృత

రక్తమిథి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, కుభసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరముకలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

నెట్టబుడ్డి రూ 8-0-0. చిన్నది రూ 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద వైద్యశాల, 88, సోలీసుకమిషనరు అఫీసురోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్. 166 ద్రాచి:— 9, బండగ వీధి, మద్రాసు.

పావ్యపు వేంకటాచలపద్మజేతులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపధములు.

1. అక్షినిలూసరసము:— అక్షినిలూసరసము పేరుతోనున్న ఈ అక్షినిలూస రసమువలన నిరోగులై యున్నాడు. ఒక యొక అక్షినిలూస రసముగల సీసా తనయొద్ద నుండెనేని పేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపధము వ్రోగటి తేదనీ కామ తంతోమముగ బల్కుగలను. దినబద్ధము, మోదరి శాల్యక ల్వరములు, నన్ను పోతము మొదలగునవి తత్పుక గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)

2. శ్రీనివాస తైలం:— పేగు గడ్డబుకు, కందుల నొప్పి పోవుటకును నుంచుచుండు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం.

3. కైకావర రాసనం:— దీనిని నేనుంచినప్పుటికిందెయి తాత్రమును కట్టక (కలరా) నాంబిభేది, కీళ్లభేది, అజీర్ణ భేదిలు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.

4. బాలగుభోదము:— నిద్రలకు బలకారి; తియ్యని యిందు. మందనా, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృశ్యము, కడు పుట్టినందుట, అకలితేమంగుట మొదలగునవి గుణములు. తిడ్డలు పుట్టినవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం.

5. లోకామయవార కమూరిమూలము:— నిద్రలకు వలదు.

బుచ్చుముడిసినవారికి, బాలిందిలకు సాత్రము గుణ కాది. మందనా, వడితము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీళ్ల కాశిం, చార్మివామనా, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకా ఎనేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

360 మూతలు గల సీసా	0-4-0
రసాంశ కర్మతో 6-కి	8-0
" "	12-కి 2-14-0
" "	25-కి 5-5-0

పతి వైద్యముతో నూడ అనుసానము తేనుకుక పంతురును. శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మెనూరు.